1928. november 4 Vasárnap

X. évfolyam. 250. szám

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. o Kiadóhivatal T. 3-48

Magoss György

Négy-öt esztendővel ezelőtt történt. A városházi ujságiró szindikátus tagjai valami nagyon fontos, multszázadbeli közgyülési határozatot kerestek, melyre nagy szükség lett volna egy aktuális cikkhez. Felkutatták a levéltárat, a régi közgyülési jegyzőkönyveket, senki se tudta megmondani, hogy van-e és ha igen, mikor kelt az a határozat. Végre valakinek eszébe jutott, hogy meg kellene kérdezni a polgármestert. Nem az ő dolga ugyan, hogy számontartsa a régi aktákat, nem is nagyon illendő ilyesmivel zavarni. De mindegy. A cél szentesiti az eszközt. És a kérdésre, melyre az egész városházán nem tudott felelni egy teremtett lélek se, — hogy mikor is hozhatták azt a határozatot, — Magoss György dr. egy szempillantás alatt adta meg a feleletet:

— 1865 május 7-én!

A dátum most már nem fontos, de bizonyos, hogy mikor utánanéztek a levéltárban, tökéletesen stimmelt. Mert — erről aztán még száz és ezer alkalommal meggyőződhetett mindenki — Debrecenben senki nem ismerte ugy a város ügyeit, mint Magoss György dr. polgármester. Fejből mondta meg az aktaszámokat, tudta, hogy hány gyereke van a külsőségi mezőőrnek, hány koronába került egy négyzetméter aszfalt 1913-ban és igy tovább a végtelenségig.

És ha még másért nem is, de magában ezért — bárki legyen is az utódja — nagyon nagy üresség fog nyomába támadni. Magoss György dr. több volt, mint polgármester. Gazdája volt a városnak.

*

Különösen mig a tisztifőügyészi minőségben müködött, a „Hajdufölddel" is kemény harcokat vivott Magoss György dr-ral szemben. Elválasztott s elválaszt töle ma is, politikai felfogása, amely azonban akkor is tisztelet parancsol, mert keményen, meggyőződéssel, az igazi magyar ur nem hajló gerincével tart ki mellette. Ámde, ha százszor irtuk és mondjuk ma is, hogy Magoss György dr. tulságosan nagy szerepet engedett a város kormányzásában a zsidóságnak s szinte helyrehozhatatlanul tévedett, mikor saját személyével is nem feszült ellene annak a rohamnak, amely palotasorokat hóditott a zsidóság számára Debrecen szivében, sohasem vettük tagadásba azt, hogy kiváltképpen a polgármesteri székben alkotó és épitő magyarnak bizonyult Magoss György. Szinte csodálatos kivétel volt a maga generációjában. Mikor a sors ugy rendelte, hogy kilépjen a paragrafusok, jogi viták világából s vezetője legyen az ország második városának, tudott tenni, dolgozni, cselekedni. Teljes akarattal és egész erővel. A nemzedékebeli öregek ezzel szemben vagy nem csináltak semmit, vagy a jogászi szempontok konok egyoldalúságával látták, csinálták, posványositották tovább ezt a sokrétü, ezer bajugondu magyar közéletet.

Öt esztendő alatt Magoss György dr. Debrecenben megalapozott, kifejlesztett egy szép s ujabb fejlődések felé könnyen vihető modern nagy várost, amely külsőben, kulturális és szociális tekintetben is magasan felette áll annak, amelynek vezetését ő 1923-ban átvette. Innen, ellenfelei (de nem ellenségei) oldaláról is készséggel el kell ismerni ezt. A gyönyörüen kiépült egyetem, a parkirozott, burkolatozott utcák, terek, iskolák, népjóléti intézmények, uj bérházak, a pompás Déri-muzeum mindennél ékesebben hirdetik Magoss György dr. tetterejét, mert hiszen mindezeket a létesitményeket elsősorban az ő munkájának, gondoskodásának, féltő aggódásának és szivós akaratának köszönheti Debrecen közönsége.

*

Hogy vannak és még ma is vannak igen nagy hiányosságok, az csak legutolsósorban az ő hibája. Mert legméltatlanabbak és számára legfájdalmasabbak azok a támadások voltak, melyek a baloldalról érték a külsőségek, kertségek állapotai miatt s melyek a „nép" bajait az ő szemére lobbantották, hogy a támadóknak szerezzenek közgyülési képviseletet, népszerüséget, voksot. Aki járt valaha a polgármesteri hivatalban — mint e sorok irója, ki nap, mint nap ott volt, — láthatta, hogy nem akadt egyetlen rokkant katona, éhező magyar anya, szegény munkás, tisztviselő, iparos, munkanélküli, akit meg ne hallgatott volna s akin — ha ügye igazságos volt és ha lehetett, — nem segitett legjobb akarata és jó szive szerint. Ellenfelei is azt ismerték és becsülték meg benne, hogy törődött, foglalkozott a szegény kisember, a magyar ember bajával.

Munkás- és iparos-küldöttségek, éhező és nyomortanyán lakó deputációk tagjai tehetnek bizonyságot, hogy szivén viselte, szeretettel intézte a szegények sorsát is. S hogy a város öt esztendő alatt nagy adósságokba kényszerült, az is azért volt elsősorban, mert Magoss György munkát akart adni a sok dolgozónak, akik bizony egy falat kenyeret se kaptak nagyhangu baloldali pártfogóik, a Czimmerek és a többiek kezéből, de épitkezések, burkolások és egyéb közmunkák révén négy-öt esztendeje Magoss polgármester gondoskodásából élnek tulnyomórészt. A sok közmunka, a modern népház, népfürdő stb. stb. azt bizonyitják első sorban, hogy Magoss György dr. olyan szociális érzékkel vezette a város ügyeit, amit megirigyelhetnének tőle ott a baloldalon mindazok, akik mint a nép tizenhárompróbás barátai döngetig féltéglával a mellüket.

*

És abban, hogy ez igy van, hogy Magoss György dr. éppen a szegény ember, a lerongyolt magyar nép érdekében fáradozott legtöbbet, abban, — ugy hisszük, nemcsak a nemes emberi szivnek, az egyetlen lehetséges nagy magyar elgondolásnak volt része, hanem valami másnak is. Annak a felismerésnek, amelyet egyre gyakrabban látunk, tapasztalunk azoknak a keveseknek a részéről, akik érdek nélkül, magyarul vallják liberális meggyőződésüket, de már csak becsületből tartanak ki mellette, mert érzik, tudják, hogy ebből az irányzatból milyen rontó, ellenséges, idegen erők törnek a magyarság ellen. Magoss György dr-t talán politikai multja vagy jóhiszemüsége kötelezte, hogy ne szálljon harcba eme energiák ellen, káros befolyásukat azonban a vezetése alá került százezer főnyi magyar tömeg megerősitésével, kulturális és gazdasági felemelésével akarta eliminálni. Polgármesteri müködésének utolsó éveiben egyre inkább közeledett keresztyén nacionalista jobboldal felé is. Nem mondta, nem hangoztatta ezt, de elejtett szavaiból, főként pedig cselekedeteiből nyilvánvaló volt, hogy tisztába jött ennek a tábornak erejével, elismerte becsületes jóhiszemüségét s belátta, hogy a jobboldal meg nem alkuvó elszántságára, megingathatatlan hadsoraira szüksége van a városnak, a magyarságnak és hogy ez a jobboldal olyan adu, mellyel mindenkor számolni kell, akárhogy és akárki keveri is a politikai játszma kártyáját.

Ugyanekkor még jobban elidegenült attól a baloldaltól, mely először az ő beleegyezésével került be a város parlamentjébe. Kiismerte pártjának volt szövetségeseit, akikről hovatovább rosszabb és rosszabb véleménnyel volt. Ezt a véleményét nem igen hangoztatta, mint az előbbit, ám egy-egy kézmozdulata, legyintése mindent megmagyarázott. A csöndes, pipaszó mellett gondolkodó magyar ur nem szereti a lármás embert. Elkerüli azt a helyet, ahol a vásári kikiáltó orditva invitálja sátrába a népet. Két év óta pedig ilyen furcsa vásár volt a közgyülés. Az egyik rész komoran, magába zárkózottan hallgatott, a másik oldalon pedig egymásra licitáltak a mutatványosok! Tessék besétálni! Itt látható a demokrácia, a függetlenség! Csak itt! Csak itt találhatók a kossuthi eszmék! Itt védelmezik a kisembert!

A magyar ur legyint egyet, aztán továbbmegy. Természetdiktálta megvetés, lekicsinylés van ebben a mozdulatban. Ám, ha a kikiáltók lármájától már nem hallatszik az okos szó, akkor talán egy kis keserüség is.

*

„És most hetven évvel vállamon, testi, lelki erőim hanyatlását érezve"... — irta indoklásul a lemondólevélbe Magoss György.

Bizonyos, hogy hetven év nagy idő s utána érdemelt a pihenés. Ámde Magoss György hetven éve, hála Istennek jó erőben birná még a város gondját. Mi valahogy ugy látjuk, hogy nem az ereje, hanem a kedve fogyott el.

Mig hatalmon volt s érdemes, talán hasznos dolog is lehetett képességeit elismerni, — ma sem titkoljuk, — nem tartoztunk a nyilvános hódolók, a törleszkedők seregébe. Most, amikor elmegy s mikor már nem rágalmazhat érdekeltséggel az ostoba elfogultság, — örömmel, készséggel adjuk meg neki a nagy nyilvánosság előtt is a nemes, becsületes, politikai ellenfélnek járó tiszteletet, mert Magoss György valóban az volt.

Szerető gondviselője népének, jó gazdája Debrecen ősi civitásának.

(mars.)

Lemondott az oláh kormány

Állitólag Maniut bizzák meg kabinetalakitással

Bukarest, november 3. Orient rádió: A miniszterelnökség a következőket közli:

Tekintettel arra, hogy a stabilizációra irányuló tárgyalások már csaknem befejeződtek, Vintilla Bratianu nézete szerint szükséges egy nemzeti együttmüködés és együttérzésen alapuló kormányalakitása, hogy ezáltal biztositsák az ország pénzügyi konszolidációjára vonatkozó pénzügyi politika alkalmazását és állandósitását. Tekintettel arra, hogy Bratianu Vintillának nem sikerült ezt az eredményt elérni és lehetetlenné vált számára, hogy továbbra is sikerrel vezesse a kormányügyeket, a miniszterelnök ma reggel a régenstanácsnak benyujtotta a kabinet lemondását.

Kombinációk Maniu kormányalakitásáról

Bukarest, november 3. A kormánylemondás következtében a válság hivatalosan is kitört. Politikai körökben kijelentik, hogy a régenstanács koncentrációs kormányt akar alakitani, azonban igen ceskély a kilátása egy ilyen kormány létrejöttére. Minden jel arra mutat, hogy Maniut bizzák meg kormányalakitással. Maniu kormányában Titulescu minden bizonnyal helyet foglalna és Titulescu Londonból való visszatéréséig ideiglenesen Vajda Vojdovára, mint belügyminiszterre bizzák a külügyminisztérium ideiglenes vezetését.

Miért mo dott le Bratianu kormánya

Bukarest, november 2. Bratianu miniszterelnök közölte a régenstanáccsal, hogy a kölcsöntárgyalások és a berlini egyezményből folyó tanácskozások befejeződtek ugy, hogy a megállapodások már csak aláirásra várnak. Bratianu miniszterelnök a régenstanácstól megfelelő biztositékot kért arra, hogy a kormány maradhat, amig a kölcsön utján a stabilizáció megvalósul. A régenstanács közölte Bratianuval, hogy ilyen biztositékot nem nyujthat. Bratianu elégedetlen lévén a válasszal, a csütörtöki minisztertanácson bejelentette lemondási szándékát. A pénteki kihallgatás alkalmával irásban közölte a régenstanáccsal a kormány elhatározását, miután garancia nélkül nem vállalhatja a kölcsönt és a stabilizáció megvalósitásáért a felelősséget. Lemondását a régenstanács rendelkezésére bocsátotta.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen véglegesen elhatározták a kormány lemondását. A miniszterelnök a kormány lemondásával délben jelent meg a régenstanács előtt. Délután 4 órára Jorgát, 6 órára Avarescut és holnap reggelre Maniut hivták a régenstanácshoz kihallgatásra. Politikai körökben azt hiszik, hogy a kérdés megoldásának kulcsa Maniu kezében van és vagy ő maga, vagy általa támogatott politikus alakitja meg a kormányt. Amennyiben Maniu alakitaná meg a kormányt, nincs kizárva, hogy Titulescu lesz a külügyminiszter.

Ára 20 fillér

Kirakatverseny Debrecenben

A kereskedelmi és iparkamarában szombaton este értekezlet volt, mely a kamara kerületében lebonyolitásra kerülő 15 kirakatverseny ügyét beszélte meg.

A debreceni kirakatverseny birálata a kiküldött zsüri megállapitása szerint november 6-án, kedden délután kezdődik, folytatódik november 7-én és ezen a napon be is fejeződik.

A zsüri megalakitásánál a kamara tekintettel volt arra, hogy a zsüriben csak olyanok vegyenek részt, akik versenyen kivül állanak.

A zsüri a következő tagokból áll: a városi tanács képviselőjéből, *Békés* Lajos és *Zelinger* Ede *alelnökökből*, özv. *Kardossné Magoss* Olga és *Toroczkai* Oszvald iparmüvészekből, dr *Radó* Rezső kamarai főtitkár, *Kardoss* Zoltán és *Bernfeld* Sámuel kereskedőkből, végül a Kereskedő Ifjak Egyesületének érdektelen kiküldöttjéből.

Görög előkelőségek látogatása Budapesten

Budapest, november 3. A külügyi társaság meghivására szombaton délután több görög előkelőség érkezett Budapestre. A fogadásukra a keleti pályaudvaron megjelent a külügyi társaság képviseletében *Teleky* Pál gróf, dr. *Eötvényi* Olivér, a görög követ, *Szentmiklóssy* Andor konzul stb. Az üdvözlő beszédre *Anastassiades* ny. miniszterelnök, az athéni kereskedelmi és iparkamara elnöke válaszolt és a görög-magyar barátságot éltette, majd a Himnuszt játszotta a rendőrzenekar, utána a Rákóczi-induló hangjai mellett elindult a társaság a várakozó autókhoz, amelyekkel a Gellért-szállóba hajtattak.

Az előkelőségek, akiknek célja Magyarország közgazdasági, ipari és kereskedelmi életének tanulmányozásán kivül Magyarország szépségének és kulturájának megismerése, 11-ig maradnak Magyarországon.

MÜVÉSZET

A „Szövetség" mütárlata. Már egy hete van nyitva a „Szövetség" müvésztársaság kiállitása a Ferenc József ut 8. sz. alatt, a Kereskedő Társulat disztermében. A közönség az utóbbi napokban fokozódó érdeklődést mutatott a kiállitás iránt és ez arra inditotta a „Szövetség" vezetőségét, hogy a tárlatot meghosszabbitsa. A kiállitás tehát nem vasárnap, hanem csak kedden este zárul. Reméljük, hogy a közönség felhasználja a még hátra levő időt és felkeresi a szép kiállitást, ahol minden mübarát igazi müvészi élvezetet találhat, sőt könnyen vásárolhat is, mivel az árak a mostani viszonyoknak megfelelően rendkivül olcsók.

G. Szabó Kálmán kiállitása. G. Szabó Kálmán festőmüvész mütermi kiállitása, melyet állandóan nagy közönség látogat, ma vasárnap zárul az egyházi bérpalotában levő mütermében. (V. lépcső lift.)

Hirdessen a Hajduföldben

Megérkezett a belügyminiszteri döntés a szoboszlói fürdő ügyében

Miniszterium-közi bizottság tárgyalja meg a forrás további sorsát

(A Hajduföld tudósitójától.) A belügyminiszter döntése leérkezett a vármegyére a szoboszlói gyógyfürdő bérbeadása ügyében. A miniszter a beadott felebbezések félretételével, az 1925. évi XXII. t.-c. 3. §-ában gyökerező jogánál fogva, a beérkezett iratok alapján

feloldotta a gyógyfürdő részvénytársasággal kötött szerződést s a várost uj tárgyalásra utasitotta,

sőt nem zárja el a lehetőségét annak sem, hogy a gyógyviz kihasználását az eddig szerzett tapasztaltok alapján Hajduszoboszló városa házi kezelésbe vegye.

Értesülésünk szerint rövidesen egy

bizottság fog a helyszinre kiszállani,

amely a belügy, pénzügy és népjóléti minisztérium kiküldötteinek közbenjöttével tanácskozni fog a házi-kezelés, vagy bérbeadás kérdése felett.

Marcsek János ózdi evangelikus lelkész lesz az elhunyt Farkas Győző utóda

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni evangélikus egyház lelkészi állására kiirt pályázat lejárt s amint előre látható volt, igen sokan pályáztak ez állásra, számszerint huszonnégyen. A harc és pártokra szakadás elkerülhetetlennek látszott. Ezt az egyház vezetősége mindenképen ki akarta küszöbölni, mert akárkinek a győzelmével végződik is egy választás, a kisebbségben maradtak és párthiveik szivében mindig lesz fulánk s az egyházban a békés együttmüködés veszélyezve van vagy lehetetlenné válik. Ennek a békének a megóvása érdekében most az egyik pályázó Labossa Lajos, mostani helyettes lelkész visszalépett s egy tegnap tartott népes értekezlet abban állapodott meg, hogy

egyértelmüleg Marcsek János ózdi, azelőtt tokaji pap mellett foglal állást.

Igy az ő egyhangu megválasztása bizonyosra vehető. A jelöltet sokan ismerik Debrecenben, gyüléseken többször szerepelt a templomban. Mindenképen méltó utódja lesz Farkas Győzőnek: képzettsége elsőrendü, munkabirását és munkakedvét az egyházmegyei és kerületi életből a debreceni hivek közül is sokan ismerik. Az értekezlet, melyen presbyterek és nem presbyterek voltak együtt, arra kéri az egyház összes tagjait, hogy most már egyöntetüen Marcsek János mellett foglaljanak állást.

A házszabályrevizió ügye az egységespárt értekezletén

Budapest, november 3. A keresztény kisgazda, földmives és polgári párt Almássy László elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen Vass népjóléti miniszter is résztvett.

Az értekezleten tárgyalták a házszabályrevizió tervezetét. Őrffy Imre felhivta az értekezlet figyelmét a különösen fontos szakaszokra. Vass népjóléti miniszter kérte az értekezletet, hogy ezuttal azokkal a paragrafusokkal foglalkozzanak, amely a régi házszabályokkal szemben ellentétes megállapitásokat tartalmaz. Mándy Sámuel felszólalása után Őrffy Imre előadó ismertette a Ház szervezetéről szóló szakaszokat, majd az értekezlet szövegező bizottságot alakitott. Hosszu vita indult meg a bizottságok munkáját szabályozó szakaszok felett.

Platthy György felszólalása után az értekezlet ugy határozott, hogy a szakaszt szövegező bizottsághoz utalja, amely

módositani fogja.

Igen erős vita volt annál a szakasznál is, amely kimondja, hogy csak a bizottságokban lehet inditványt előterjeszteni.

Csák Károly: Elfogadja azt az alaptételt, hogy a parlamentáris tárgyalás megjavitásának egyik sarkpontja az, hogy a szakszerü munkát a bizottságok végezzék és óvatosságot ajánl ebben a kérdésben.

Dabasi Halász Móricz: A szakasz változatlan fenntartása mellett érvelt.

Farkas Elemér azt kivánja, hogy a bizottsági tárgyalások idejét ugy tüzzék ki, hogy az plenáris tárgyalással ne essék egybe. A bizottságok ülésrendjét pontosan meg kellene állapitani.

Jókai Ihász azt inditványozta, hogy

a nem bizottsági tagoknak is adják meg a bizottságban előterjesztett javaslatok megindokolásának jogát.

Erdélyi Aladár alkotmányjogi szempontból sorakoztatta fel érveit és a szakasz törlését inditványozta.

Barthos Andor és Simon András alkotmányjogi aggodalmaikat terjesztették elő. Rubinek István inditványozta, hogy a szakasz hosszabb szövegezése céljából adjanak szövegezési időt a bizottságnak.

Vass népjóléti miniszter teljes mértékben megérti, hogy ennél a fontos szakasznál ilyen mélyrehato vita indult meg. A felszólalási jogot a bizottsági tárgyalásokon a nem tagokra is igen liberálisan kezelték s valószinüleg ezután is igy kezelik. A szakasz legnagyobb hibáját abban látja, hogy módot ad arra, hogy az inditványok ezreit lehessen a bizottságok elé terjeszteni, ami a bizottság munkáját megakadályozná.

Csák Károly azt inditványozta, hogy a bizottsági tárgyalás nélkül angol mintára

plenáris tárgyalás induljon meg a Házban,

ennek befejezése után következzék a szakszerü bizottsági tárgyalás, amely után a plénumban a részletes tárgyalás következnek.

Összefoglalva az elmondottakat, arra kérte az előadó utján a pártot, hogy a szakasz ügyében most ne határozzon, tekintettel arra, hogy még egy ülést tart, az előadó keressen érintkezést a miniszterelnökkel, hogy vajjon nem oldható-e meg a kérdés ugy, hogy a bizottságok tárgyalják le a javaslatot s azután a plénumban, vagy a plénum előtt adassék a képviselőknek meg az, hogy az általános vitánál inditványt tehessenek s miután a plenáris tárgyalás lezáratott, ha a miniszter és a Ház ugy látják, hogy szükség van ezután is bizottsági tárgyalásra, akkor iktassanak közbe még egy bizottsági tárgyalást és csak azután menjenek részletes tárgyalásra.

— A VÉR FELFRISSITÉSÉRE a testben felgyülemlett rothadásos anyagoknak eltávolitására nincs jobb, mint néhány napon át fél pohár HUNYADI JÁNOS természetes keserüvizet inni. Ilyen kurával szabályozzuk a vérkeringést és bélmüködést, erősitjük szervezetünket és sok sulyos betegségnek vehetjük elejét. Ismertetőt készséggel küld: **Saxlehner András**, Budapest, 4/3.

Vacsora gondoktól

mentesitve van, ha a hideg vacsorához valót üzleteinkből szerzi be, mert **legfinomabb angol, kinai és holland teáktól** kezdve, amelyhez **Koestlin-féle és valódi angol Peak Frean kekszet** és teasüteményt adhatunk a legegyszerübb turóig vagy trappistáig mindent raktáron tartunk, ami e célra felhasználható. Tiszta tejszinből készült legfinomabb **teavajak, valódi svejci, hollandi és olasz sajtok,** mint **ementhali, eidami, L'Italico, gorgonzola, roquefort stb.** Eszterházy-féle és legjobb debreceni **felvágottak, szalámi** valódi **pragai sonka,** olajos, ecetes, sózott és füstölt **halak** a legjobb elkészitésben és legolcsóbban szerezhetők be

Kontsek Géza k. r. t.

Magyar ember, magyar héten magyar árut vásáro.

Az Ady-Társaság irodalmi estje

A debreceni irodalmi társaságok között számottevő, reprezentáns társaság szombaton este 8 órakor a zenede hangversenytermében változatos müsorral, előkelő s nagyszámu közönség előtt tartotta a szezonban első irodalmi estjét.

A müsort *Juhász* Géza, a társaság ügyvezető elnöke néhány hangulatos és szines mondattal nyitotta meg s rámutatott arra, hogy a mult és jelen irodalmi távolságai immár találkozási pontot keresnek és találnak.

Utána

K. Voith Ilonka

operaénekesnő lépett a pódiumra, aki Debussy és Szabó Emil egy-egy dalát énekelte a tőle megszokott nagyszerü előadással, kiforrott, müvészi énektechnikával. Erőteljesen szárnyaló, csengő mezzószopránja a lehelletszerü pianótól a fortissimóig egyformán szépen érvényesült. A publikum szünni nem akaró viharos ünneplésére még egy Ady-dalt adott elő ráadásul.

Ascher Oszkár

szavalómüvész elsőrendü előadással, nagyszerü kidolgozásban szavalt Ady- és Babits-verseket s Karinthynak néhány prózáját olyan sikerrel, hogy ráadást is kellett adnia.

Kardoss László, a társaság tagja tartott ezután előadást a költészetről és szavalásról. Azután

Szabó Emil,

a zeneiskola kiváló tanára mutatta be másik kompozicióját, egy zongorára irt preludiumot, melyből szintén erős Kodály-hatás, sok invenció s nagy zenei intelligencia sugárzott ki. A közönség melegen ünnepelte a közkedvelt zeneszerzőt. *(f. i.)*

A kereskedelmi kamara diszülése

A kereskedelmi és iparkamara Magyar Hét rendezőbizottsága november 6-án, kedden délután 7 órakor a kamara közgyülési termében diszülést tart a következő programmal: 1. Magyar Hiszekegy: énekli a Városi Dalegylet. 2. Elnöki megnyitó: mondja Sesztina Jenő kamarai elnök. 3. A hatóságok képviseletében felszólal dr. Hadházy Zsigmond főispán, a város képviseletében a város kiküldötte. 4. A mezőgazdaság, kereskedelem, gyáripar, kisipar és munkásság képviselőinek rövid felszólalása. 5. Himnusz. Énekli a Városi Dalegylet.

A kereskedelmi és iparkamara a diszülésre külön meghivókat is kibocsájt. Az érdeklődők figyelmét azonban már most felhivjuk a gyülésre. Itt jegyezzük meg, hogy a Kormányzó a kamarák kiküldötteit a Magyar Hét ügyében kedden délelőtt fél 12 órakor fogja fogadni. A debreceni kamara elnöke, Sesztina Jenő ezen a fogadáson részt fog venni.

A DEAC athletikai szakosztályának ülése. A Debreceni Egyetemi Athletikai Club athletikai szakosztálya november 9-én, pénteken délután 7 órakor az Egyetemi Kör külön termében szakosztályi ülést tart, melyre a szakosztály tagjait ezuton is meghivja a szakosztály Elnöksége. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Intéző jelentése az 1928. évről. 3. Előadó jelentése az 1928. évről. 4. Női athletika és a középiskolások sportolása. 5. A szakosztályi évzáró ülés előkészitése. 6. Esetleges inditványok.

Hirdessen a Hajdufőldben!

Megnyilt! Megnyilt!
Benyáts
cipőosztálya
Elsőrendü gyártmány.
Szolid árak! Szolid árak!

Korbély József kormányfőtanácsos igazgató-főmérnök ünneplése

a Berettyó Ármentesitő Társulatnál eltöltött negyvenéves szolgálati jubileum alkalmából

(A Hajdufőld tudósitójától.) Meleg és őszinte ünneplésre készül ma este a Debrecenben székelő *Berettyó Ármentesitő Társulat* tisztikara. Az *Angol Királynőben* ugyanis diszes bankett keretében ünneplik *Korbély* József kormányfőtanácsost, a Társulat igazgató-főmérnökét abból az alkalomból, hogy most töltötte be negyvenedik szolgálati évét a Berettyó Ármentesitő Társulatnál, amelyet rendkivül értékes szolgálata és főleg néhány éve igazgatása alatt az ország egyik legnagyobb és gazdasági, vizszabályozási szempontokból óriási jelentőségü intézménnyé fejlesztett s hatalmas alkotásaival, amelyek az egész ország népe jólétének és boldogulásának a célját szolgálják, érnél is maradandóbb emléket állitott magának.

Korbély József munkálkodását azonban nemcsak a társulat javára szolgáló páratlan szakértelem és kötelességtudás jellemezte, hanem az a fáradhatatlan cselekvő hazafiság is, amellyel általános elismerést és osztatlan megbecsülést vivott ki magának a Tiszántul egész ker. magyar társadalmában. Izig-vérig uri egyénisége, áldozatkészsége, gerinces nacionalizmusa a legszélesebb körökben csak tisztelőket és barátokat szereztek a jubiláló igazgatófőmérnöknek.

Most, amikor a tisztviselőtársai önzetlen meleg szeretettel készülnek ünnepelni ezt a fáradhatatlan, kiváló férfiut, jó, ha visszapillantást vetünk Korbély József kormányfőtanácsos életében arra a negyven évre, amely alatt a teljesitett munka méltó eredménye a Társulat teljes felvirágoztatása lett.

Korbély József negyvenévi müködése

A Berettyó vizszabáyozó és ármentesitő társulatnál 1888. november 1-én mint ideiglenes mérnök nyert alkamazást, — mig ugyanitt a választmány 1890-ben szakaszmérnöknek választotta meg. 1895-ben pedig egyhangulag a társulat főmérnökének lett megválasztva. Mint mérnöknek, szakaszmérnöknek és osztálymérnöknek 1888-tól 1896-ig Berettyóujfalun, 1896—1921 december 1-ig Nagyváradon volt a székhelye. Nagyváradról Debrecenbe költözött, mivel az oláh megszállás következtében a Berettyó társulat 1921-ben Debrecenbe helyezte át székhelyét. Ezen időtől kezdve az igazgatói teendők elvégzésével is megbizatott.

Irodalmi müködése 1901. évben kezdődik. Ekkor irta meg Bihar vármegye monográfiája részére, a vármegye hegy- és vizrajzáról, — geologiai viszonyáról, — a vizszabályozás és árvédelemről szóló fejezeteit. A monográfiához az előszót Tisza Kálmán miniszter elnök irta, kinek ez volt az utolsó irodalmi müve.

A Mérnök és Épitész egylet 1910. évben az árvizjelzésről szóló tanulmányát a Hollán-pályadijjal tüntette ki.

A földmivelésügyi miniszterium által kiadott Vizügyi közleményekbe 1915. évben az árvizekről 1916—1917. évben a Körösök és a Berettyó szabályozásáról — a mérnök és épitész egylet közlönyében 1928. évben a Kettős-Körös vizjárásáról szóló tanulmánya jelent meg. A legutóbbi években az országos vizépitési bizottság megbizásából a Tisza és mellékfolyóinak vizjárását és árviz jelzését tanulmányozta behatóan. Tanulmányainak nagyrészét a földmivelésügyi miniszteriumnak be is mutatta, de ez a mü nyomtatásba még nem jelent meg.

Az országos vizügyi nagytanácsnak 1901. évtől tagja. A Tisza—Dunavölgyi társulat 1924- évben a központi bizottságba választotta meg. A magyar mérnök és épitész egylet nagyváradi osztályának megalakulásakor annak titkára, 1910—1915. évben elnöke volt. A mérnök és épitész egylet debreceni osztálya 1927. évben választotta meg elnökének.

A Kormányzó müszaki téren kifejtett eredményes munkásságának elismeréseül 1923. évben kormánytanácsosnak, 1925. évben kormányfőtanácsosnak nevezte ki.

Bihar vármegye törvényhatóságának életébe 1904. évtől, mint törvényhatósági bizottság választott tagja, 1922. évtől mint közigazgatási bizottság tagja élénk részt vett.

Nagyváradon 1910—1921. évig az ottani ágostoni hitvallásu egyház felügyelője (főgondnoka) volt, Debrecenben pedig ennek az egyháznak prezsbitere és áldozatkész tagja.

A közigazgatási ügyekben és a társadalmi mozgalmakban önzetlen buzgósággal vett részt. Ennek elismeréseül a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara már 1922. évben kültagjának választotta meg. A debreceni első takarékpénztár 1928. évben választotta meg (megboldogult Csanak János helyébe) igazgatósági tagjának.

Saját erejéből, külső támogatás nélkül emelkedett fokról-fokra. A Berettyó társulat érdekeltségének pályája kezdetétől oszlatlan bizalmát élvezte és élvezi — a mit annak köszönhet, hogy a társulat minden tagjának, — kicsinynek és nagynak egyaránt, — személyválogatás nélkül igyekezett jogos kivánságait teljesiteni és mindenkor odaadással, nagy munkabirással és teljes szaktudással dolgozott érdekeibe.

Mikor a Berettyó társulatnál az 1888.iki katasztrófális árviz után (a mely a Berettyó társulat gátját 16 helyen átszakitotta) állását elfoglalta az egész árterületi érdekeltség a nagy csapástól lesujtva, csüggdten nézett a jövőbe. De csakhamar erejét összeszedve 1891. évben megindította az árvédelmi munkáatokat és hozzá kezdett a belvizek rendezéséhez. Az 1919. évi rendkivüli nagy árviz a védmüvek több mint fele hosszuságban a védőgátak koronájával szinelt, de az érdekeltség és a hatóságok válvetett segitségével sikerült a gát szakadását megakadályozni és a nagy veszélyt elháritani.

Pénzünk leromlása idején a társulat nem volt képes nagyobb munkásságot kifejteni, de 1925. év óta megindult ujra a munka. A társulat 145 kilométer védgátjából közel 100 katasztrális holdon az árvizfölé 1.20—1.50 méterre emelte föl, a többit egyelőre megerősitette és 60 cm. ideiglenes biztositékkal ellátta.

A Berettyó árterületére betört külvizeket, a Hortobágyot, a Nyirvizeket, a Kis-Köröst és az Ölyvöst az ártér határszélén felfogta és csatornáin kártétel nélkül levezette. A saját árterületén összegyülemlő belvizek levezetésére majdnem 1000 kilométer csatorna hálózatot, ezen több mint 100 zsilipet tiltót és 6 nagyobb szivattyutelepet épitett. Ma nincs még befejezve a munka, de a társulat folyton dolgozik, hogy művét tökéletesitse és fejlessze.

A Berettyó társulat 325.000 katasztrális hold árterületével az országnak 51 társulata között nagyságra nézve a harmadik, munkálatainak előre haladását tekintve is az ország első társulatai közé tartozik, ami az érdekeltség öszhangzó, megértő munkásságának és müszaki vezetésének köszönhető.

A FELHŐKARCOLÓK ORSZÁGÁBÓL

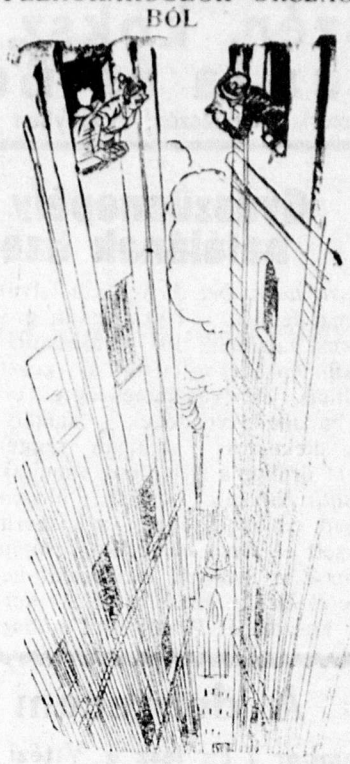

— **Jól van Brown asszony, sietek egyenesen magához. Két óra mulva már ott leszek.**

„Judge"

VESE, HÓLYAG, RHEUMA
LEGHATÁSOSABB GYÓGYVIZE
A
SAVOLDÓ, VIZELETHAJTÓ
SALVATORFORRÁS

Reviziós gyülések országszerte

Budapest, november 3. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége Trianon 8. évfordulója alkalmából Csonkamagyarország egész területére kiterjedő tiltakozó gyüléseket rendez november 18-án. Az ország minden városában és községében reviziós gyülés lesz és a hozandó határozatoknak egyik példányát a magyar kormányhoz terjesztik fel, a másik francia szövegü példányát a népszövetségnek küldik meg.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállitva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefon zám: 4—49.

Gyászünnepély Tisza István gróf halálának tizedik évfordulóján

Geszt, november 3. A Tisza István Kör ma délelőtt Tisza István gróf tragikus halálának 10. évfordulóján gyászünnepséget tartott a geszti sirboltnál. A gyászünnepségre érkező budapesti vendégek a kastélyban gyülekeztek, ahonnan reggeli után 11 órakor a sirbolthoz vonultak. *Mikszáth* Kálmán miskolci főispán mondott emlékbeszédet s koszorut helyezett el Tisza István koporsóján. Ezután Zita királyné koszoruját helyezte el *Ziráky* József gróf. A kormány koszoruját *Pesthy* Pál miniszter helyezte el. Ezután egymásután koszorulták meg a sirt a vármegyék képviselői, a debreceni volt Tisza-ezred, Geszt, Mezőgyán, Mindszent községek, a Tisza-birtokok bérgazdaságainak képviselői, a család részéről az ünnepségen Rakovszky Ivánné, a Tisza-unokák édesanyja, ifj. Tisza Kálmán gróf és Rakovszky Iván vettek részt. A budapesti és vidéki vendégek a gyászünnepség után autókon és kocsikon vonultak a sarkadkereszturi állomásra, ahonnan visszatértek a fővárosba.

A debreceni Bem ünnepély

december 7 én lesz a Vitézi szék és Hadimuzeum egyesület rendezésében

(A Hajduföld tudósitójától.) Bem tábornok emlékezetének áldoz ez évben a hálás magyarság s a Tiszántul ünnepségének rendezése is a legméltóbb kezekbe került. A Vitézi Szék és a Hadimuzeum-egyesület vállalta ezt a feladatot s kétségtelen, hogy a december 7-iki estélyen az Arany Bika disztermét ugyanaz a ragyogó magyar közönség fogja megtölteni, mint eddig a két illusztris testület minden ünnepségét.

Ezt a sikert különben előre biztositja az est rendkivü magasnivójú müsora is. Ünnepi beszédet vitéz Siposs Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok tart, mig a művészszereplők a következők:

Bodó Erzsi, a m. kir. Operaház nagyszerü fiatal drámai szopránja, Molnár Imre zeneakadémiai professzor, a magyar zenetörténet nagynevü kutatója, énekmüvész, vitéz Garamszeghy Sándor, a Nemzeti Szinház kiváló tagja, valamint a zongorakiséreteket ellátó kitünő karnagy, Unger Ernő, zeneakadémiai tanár. A megnyitó és záró zenét a 11. h. gy.-ezred zenekara fogja szolgáltatni Nőth Antal karnagy vezetésével.

Pompás sikerü Hubertus-nap Debrecenben

(A Hajduföld tudósitójától.) Pompás időben, a megszokott ragyogó keretek között zajlott le szombaton a debreceni helyőrségi Hubertus vadászverseny, amely ez alkalommal is összegyüjtötte a tiszántuli katonai és polgári társadalom szine-javát. Délelőtt fél 10 órakor kezdődött a gyülekezés a csendőrlovas alosztály Széchenyi-utcai laktanyájában. Fényes lovascsapatok festői csoportja, hatalmas autó- és kocsitábor vonult fel ide.

Tiz óra körül érkezett meg vitéz Siposs Árpád altábornagy vegyesdandárparancsnok, akit a katonazenekar hangjai köszöntöttek. Ezután a nagyszámu közönség elvonult a mezőnynek arra a részére, ahol a kifutás volt.

Tiz perc mulva megindult a piros frakkos, fényes atillákba öltözött, mintegy száz főnyi lovas csapat és kezdetét vette a verseny. Három rundban 12 kilométeres távon zajlott le a nagyszerüen sikerült és pompásan rendezett verseny. A kifutás 1 óra tájban volt. A vadász lovaglás eredményei a következők:

I. Huszártisztek csoportja a Flohrserlegért: 1. Altorjay György, 2. Szentpály-Juhász Egon. 3. Stojanov Milán, 4. Fráter István. 5. Kelemen Zoltán, 6. vitéz Elekes Károly urak.

II. csoport helyőrségi lovastisztek számára: 1. Boér Viktor, 2. Nagy Sándor, 3. Hollóssy-Kuthy László, 4. 4. Czelnay Rezső, 5. Baranyi István, 6. Farkas Béla, 7. Pályi Ferenc, 8. Pongor Kálmán, 9. vitéz Dratsay Lajos urak.

III. csoport helyőrségi gyalogos tisztek számára: 1. Bartha Ödön, 2. dr Lengyel Béla, 3. Beck Ferenc, 4. Pantle Arnold, 5. Véghseő István, 6. Virág István, 7. Vágó László, 8. Meskó Zoltán, 9. Somogyi Sándor, 10. Máriássy Ferenc urak.

IV. altiszti csoport: 1. Szabó Ferenc, 2. Kovács János, 3. Albert Ernő, 4. Tikos Márton, 5. Egyed Lajos és egy altiszti dij a legjobb tüzérnek.

A verseny zsüri-elnöki tisztét Flohr János ny. altábornagy látta el páratlan szakértelemmel.

Este fél 10 órakor az Angol Királynő termeiben nagyszerüen sikerült Hubertus vacsora volt, pompás menüje Németh Nándor kitünő konyháját dicséri.

Menu:

Mousseline de Foie gras
á la gelée de Porto
Consommé en tasse
Filet de chevreuil
Sauce de Maderia
Péte au beurre et myrtilles
Parfaites
Mocca
Első Magyar Részvény ser
Angol Királynő Gyöngye
Törley Grand Vin Réservé
Ásványvizek

A ragyogó vendégkoszoru élén megjelentek vitéz Siposs Árpád altábornagy, Horváth László és vitéz Tookos Gyula tábornokok, vitéz Mérey László ezredes vezérkari főnök, valamint nagyszámu katonai és polgári előkelőség.

Vacsora végeztével Rácz Jancsi zenekara rázenditett a „Házunk előtt mennek el a huszárok" csárdásra, melynek hangjai mellett megkezdődött a hajnali órákig tartó tánc.

A megjelentek között a következő urhölgyek neveit sikerült feljegyezni:

Urasszonyok: vitéz Siposs Árpádné, Bergmann Gyuláné, Boér Viktorné, vitéz Elekes Károlyné, Csalányi Károlyné, Fráter Istvánné, Illésy Gyuláné, Hodászy Istvánné, Dáky Imréné, Horváth Gézáné, Kelemen Zoltánné, Kondor Kálmánné, Müller Jenőné, Hamann Miklósné, vitéz Porubszky Andorné, vitéz dr. László Béláné, Puskás Elekné, Rásó Istvánné, Szikszay Istvánné, Szentpály-Juhász Egonné, Siposs Miklósné, dr. Thury Lászlóné, Várady Szabó Jánosné, Várady Istvánné.

Urleányok: Havas Kató, Rásó Böske, Rudolfy Kláry, Siposs Pöre, Thury Duci, Várady Szabó Anny.

Szabadlábra helyezték Blumensteint és társait

Páris, november 3. Ma délután kezdték meg a *Blumenstein* ellen inditott bünper tárgyalását a magyar kötvényhamisitás ügyében. Blumenstein védője bejelentette, hogy Blumenstein és társai a magyar államkincstár mindennemü kárát megtérítik, erre megfelelő garanciát is nyujtanak. Ennek folytán kérte a vádlottak szabadlábrahelyezését. A magyar állami kincstár képviselője közölte, hogyha a vádlottak tényleg megfelelő biztositékot szolgáltatnak arra, hogy a magyar államkincstárt ért mindennemü kárt megtéritenek, akkor a magyar állami kincstár nem ellenzi a vádlottak szabadlábrahelyezését. A biróság ezután meghozta határozatát, amellyel a vádlottakat szabadlábrahelyezte, az ügy tárgyalását 14 napra elnapolta. A most már szabadlábrahelyezett vádlottak ellen tovább folyik az eljárás.

Szerdán megnyilnak az egyetemek

A kultuszminiszter tanácskozása a rektorokkal

Budapest, november 3. Klebelsberg Kunó gróf kuluszminiszter magához kérette a magyar egyetemek rektorait, hogy az egyetemek megnyitásával kapcsolatosan megbeszélje azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek az egyetem rendjének további biztositására. A mai tanácskozáson a kultuszminiszternél megjelentek: *Wolkenberg* Alajos, a Pázmány Péter Tudományegyetem rektora, *Szily* Kálmán, a Müegyetem rektora, *Doby* Géza a közgazdasági egyetem rektora, a debreceni egyetemet *Darkó* Jenő rektor, a pécsi egyetemet *Imre* József rektor és a szegedi egyetemet *Dési* Lajos rektor képviselik. A rektorok értesülésünk szerint beszámoltak a kultuszminiszternek az egyetemeken történt incidensekről és részletesen informálták a minisztert arravonatkozólag, hogy mik voltak az okok, amiért az egyes egyetemeken a tanitást kénytelenek voltak beszüntetni.

A kultuszminiszternél lefolytatott értekezlet délután két órakor ért véget azzal az eredménnyel, hogy Klebelsberg gróf kultuszminiszter felhatalmazást adott az összes egyetemek rektorainak, hogy az egyetemeken a tanitást

szerdától, november 7-étől ujra megkezdhessék.

A miniszter a rektorok belátására bizta, hogy a tanitást az egyetemeken akkor kezdjék csak meg, ha az ifjuságtól a kellő garanciát megkapják a rend biztosítására és a tanitás zavartalan folytathatására.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemü utbaigazitásra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

— Megyünk! A Városház étterembe, hol esténként a Nemesszeghy z nekar játs ik.

KONZERV
különlegességek, legnagyobb választékban, és a legelőnyösebben szerezhetők be
PÁLFFY-nál
KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.
Telefon 16—94. szám. :-:
Vásároljon könyvre

Időszerü elmélkedések öreg kollégiumunk tradicióiról

(egy) A debreceni magyar egyetemi diákság legközelebbi mozgalmával kapcsolatban illetékesek és illetéktelenek részéről egyaránt sok szó esett öreg kollégiumunk tradicióiról. Ezekhez az ősi hagyományokhoz, amelyeket minden egészséges lelkü magyar ember szent ereklye gyanánt oltalmaz és becéz a szivében, a kollégium főhatósága állitólag oly méltatlannak találta az egyetemi ifjuság viselt dolgait, hogy hir szerint az egész egyetem rövidesen elhagyni kényszerül a sulyosan megbántott Alma Mater vendégszerető hajlékait. Sőt affélét is rebesget a fáma, hogy diákságunk bőkezü, ősi nagy patrónusa, Debrecen városa sem utalja ki az idén szokásos segélyeit a turbulens ifjuságnak s részben emiatt, részben pedig a folyamatban lévő tömeges fegyelmi és rendőrhatósági processus várható eredménye következtében a magyar egyetemi polgárok százai vesztik el a lehetőségét is annak, hogy diplomához jussanak és iskolázott emberekként kereshessék meg egykor a kenyerüket.

Nem tudom, hogy mi igaz, mi nem igaz a sok szóbeszédből. Csak annyit állithatok határozottan, amit a saját szememmel láttam, hogy nevezetesen néhány este feltünően sok diákforma fiatalember jött-ment a város főutcáján s anélkül, hogy a cipője talpának koptatásán kivül bármi más bünt elkövetett volna, egyszer csak a kollégium udvarára gyülekezett s miután oda hatóságilag berekesztetett, ott töltötte az éjszakát, vig, de inkább bús tábori nóták mellett, melegedés és némi romantika okából eltüzelvén az öreg kollégium néhány hasáb fáját.

Minthogy **véges elmémmel nem** birtam felfogni, hogy jó öreg Alma Materünk ősi tradicioi miben szenvedtek ezáltal oly tragikus következményeket provokáló sérelmet e tradiciókat jobban megismerendő, lapozgatni kezdtem a kollégium különben elég jól ismert történetét és olvasom abban a következőket:

Tradició a debreceni diákéletben

A kollégium diákságának ősidőktől fogva volt autonóm bajtársi-szervezete, csakhogy azt régen Illustrissimus vagy Amplissimus Coetusnak nevezték. A Coetus az akkori diákság tanulmányi, szellemi, de főként anyagi ügyeit nem is a mostani bajtársi egyesületekhez hasonlóan, hanem azoknál sokkal szélesebb körü, mondhatni souverain hatalommal és önállósággal intézte századokon át. E szent és sérthetetlen önkormányzat védelmében a debreceni diákság az iskolai, egyházi, városi főhatóságok, illetve patronátus ellen gyakori, heves s nem egyszer vérrel feljegyzett harcokat vivott, amelyek közül az 1627-iki volt az első nagyobbméretü összeütközés, de ennek részleteiről nem nyujt tájékoztatást az iskola története.

Méreteiknél és kihatásuknál fogva annál közismertebbek a későbbi összetüzések, mindenekelőtt az 1648-iki, amelyet Bartha Boldizsár debreceni krónikája szerint a coetus, jogainak védelmében, Szokolay István rector ellen inditott. Éppen vásár volt, melynek alkalmával Váczi András Debrecenvidéki esperes több prédikátorral együtt Debrecenben tartózkodott. A tanács (t. i. a városi) az esperessel egyetértve, a zendülés részeseinek kiadatását követelte. A diákság azonban a schola ajtaját bezárta s belül fegyveres kézzel állott ellent, ragaszkodva a schola szabadságához. Végre is a fegyveres városi nép betörte a schola ajtaját s több deáknak megsebesitése után a zendülőket fogságba vetette. E véres összeütközés folytán a Coetus tagjai közül a nagyobb rész, mintegy 110-en, elhagyták Debrecent és a hajdúvárosokban telepedtek meg." Az erdélyi fejedelem, a szuperintendens és több egyházi és világi személy közbenjárására végül is létrejött a békés kiegyezés s a megsebesitett tanulóknak a városi tanács még bő pénzbeli kárpótlást is adott.

De a nyugalom nemsokáig tartott. Az 1657. évi városi jegyzőkönyv a következőleg szól:

„Februárius 1-sö napján, estvéli 9 óra tájban, az Diákoknak elei, u. m. Csehi, Kisvárdai, Kádas, Párnás stb. armata manu a városházára reá mentenek, ott a biró szolgáját, Mátyást, vulnerálták, Tanácsbeli embereket, Sugó Pétert, Bartha Boldizsárt és egyebeket is megsebhettenek, vertenek és süvegétől is megfosztottanak. Azután cantatióból menyén részegen, az város őrzőkben akadályoskodtanak, Debreceni Benedek házára rohantak, a város népében néhányat vulneráltak, sok és nagy excessusokat committáltak."

Erre a nagy lármára a tanács összegyül a városházánál s a legelső határozat íme mi lön: „Bizonyos ideig, mig a felháborodott város népe valamit csendesedik, az deák az scholából ki ne járjon, kinn ne lézengjen, mert ha a megbusult néptől valami esik rajta, magát és nem a birót okolhatja".

Még ugyanazon év junius 5-én, a püspök, a tanárok és a városi tanács jelenlétében, a rector valamivel szigorubb törvényeket hirdet ki a fiuk előtt. De egyéb sem kellett! „Megyünk, egy pillanatig se maradunk!" — kiabálták összevissza — s egyetlen szegény gólya (novitius) kivételével a nagy Scholát mindnyájan faképnél hagyták s az öreg Debrecen falai közül is „kibontakozva", a „városi asszonyok sirása között" még azután is több esetben bujdostak ki a hajdusági városokba s onnan szabták feltételeiket, mig végre, nagynehezen visszatérésre birhatók voltak.

Előszámolhatatlan kisebb excessusok mellett 1704-ben a diákság ismét nagyobb arányu zendülést indit a patrónusok, a biró s kiváltképen a professzorok ellen. „A nemes magistrátus — mint kiáltványában mondja — tovább a pártoskodáshoz és engedetlenkedéséhez szokott ifjuságot nem akarta patiálni, mindazáltal tiszteletes prédikátor uraimék mellettök és érettök esedezvén, mind irásban, mind szóval értésökre adatott, hogy az ő kegyelmeik instantiájára eddig való cselekedetek is amnesztiába bocsáttatik . . ."

Ha ilyenek és ehez hasonlóak olvasta után most kedvem volna játszani a szavakkal, igazat kellene adnom annak a vádnak, hogy egyetemi ifjuságunk bizony meglehetősen hálátlanül és méltatlanul viseltetett az öreg kollégium diáktradicioi iránt. Mert ha valóban azokból merit példát, a Piac-utcai meddő korzózás helyett, alighanem ejtetik néhány kékfolt és némi folytonossági hiány a jogrenden.

Tradició a kollégium főhatóságainál és a városházán

Ami pedig azt illeti, hogy mire kötelezik a kollégiumi tradiciók diákságunk mindenkori főhatóságait és patronátusát, erre nézve talán legcélszerübb szószerint idéznem áldott emlékü Géresi Kálmán ur szavait, akinek sem az iskola történetére vonatkozó ismereteiben, sem történetirói igazmondásában, sem pedig nemesen liberális életfelfogásában debreceni kenyeret fogyasztó ember nem kételkedhetik:

„Debrecen város népének és különösen tanácsának érdeklődése és jótékony gondjai — irja — mindjobban emelkednek az iskola iránt. Mint annak legközelebbi gondviselője, atyai szeretettel ügyel rá, megbocsátja és elsimitja a deákságnak sokszor meggondolatlan, erőszakos fellépését s kihágásait és legfeljebb az egyházi felsőbb hatóságokkal és az erdélyi fejedelmekkel kezet fogva, korlátozó törvényekkel iparkodik azoknak elejét venni. . . . Nem lehet tagadni, hogy ezeket a zavargásokat elsősorban a Coetusok tulszabad törvényei okozták, de néha a rectorok és a felsőség tapintatlansága is előmozditotta azokat. Lényegesen káros befolyással iskolánkra és annak jó rendjére alig voltak; a városi tanács és polgárság sokkal melegebben szerette iskoláját, mintsem az ügy iránti szeretetét, áldozatkészségét meghidegitették volna. A tanitás, a tanulás, a tudományos disputátiók megszakitás nélkül folytak, az adományok nem apadtak meg." — Ezekben körvonalozza a kollégium egyik nagyemlékü professzora a diákifjuságunk főhatóságait kétségkivül ma is kötelező kollégiumi tradiciókat, — az a Géresi Kálmán, aki egyetemünk védszellemének, gróf Tisza Istvánnak legkedvesebb tanára, nevelője s egyik lelki kiformálója volt.

Tradició a magyar társadalomban

Ha pedig a diákság és főhatóságai által alkotott universitáson kivül álló laikus társadalom és közvélemény is tudni akarja, hogy a szóban forgó kérdésekben milyen állásfoglalásra utalja őt a magyar tradició, ne restellje átlapozni Kazinczy Ferenc meg Kölcsey Ferenc irásait. Azokból megtudhatja, hogy mikor a szabadságharcok korának lezárultával a kollégium főhatóságai — az egyre abszolutisztikusabb államhatalom beavatkozásától való indokolt félelmükben — a diákönkormányzat és szabadság fejébe a professzori mindenhatóság „vaskalapját" nyomták, ez a két magyarul-liberális lelkületü történelmi nagyunk a diákifjuság szellemi és erkölcsi önállóságát agyonnyomással fenyegető „lugubris tónusu" debreceni „vaskalap" ellen a legkeserübb kifakadásokban tör ki és a Csokonai szomoru végzetéért is részben azt teszi felelőssé. Hogy az akkor adott viszonyok között igazuk volt-é vagy sem, az itt most nem kérdés. A mai magyar társadalom és közvéleményre a dologból elvileg csupán az tartozik, hogy a mult század történetének két máig hangzó szavu magyarja elengedhetetlenül szükségesnek tartotta, hogy a diákságnak meglegyen az őt érdeklő dolgokra vonatkozólag mindenkor a maga ifjui lelke által sugallt önálló meggyőződése és akaratszabadsága.

Tradició a zsidókérdésben

Az elmondottak fölött elmélkedve, arra a kérdésre, hogy ki sértette hát meg az öreg kollégium ősi magyar tradicioit, csak annyit tudunk jó lelkiismerettel felelni, hogy a diákság nem! S ha mégis elhangzott és fentáll a vád, ezzel a szent meggyőződéssel tovább vizsgálódva és minden körülményt latra téve, arra az eredményre kell jutnunk, hogy a kollégium főhatósága ezt a megalázó vádat kizárólag a diákságnak a zsidókérdésben tanusitott, közismert állásfoglalására és magatartására vonatkoztathatja. Egyszóval tehát a kollégium főhatóságainak elvi álláspontja az, hogy a kollégium szellemtörténeti multja alapján a filoszemitizmus az Alma Mater vén falai között erkölcsileg kötelező hagyomány, bármely enyhe tünete az antiszemitizmusnak pedig e hagyományos szellemmel vétkesen ellenkezik.

Hogy a régi kollégiumi professzorok és diákok milyen álláspontot foglaltak el ebben a kérdésben, azaz milyen érzelmekkel viseltettek zsidó hallgatóik, illetve kollegáik iránt, efelett hajbakapni meglehetősen hasonlatos volna tragikomikum dolgában ama jámbor spanyol hidalgó szélmalomharcához, — mégpedig azon egyszerü okból, mert a kollégium régi professzorainak és diákjainak — a fentmaradt ősi matrikulák tanubizonysága szerint — zsidó hallgatói, illetve kollégái egyáltalán nem valának. S ha most ismét nem átallanám tréfával elütni ezt a halálosan komoly vitát, azt mondhatnám, hogy a tradiciót ebben a vonatkozásban is az egyetemi ifjuság törekvése képviseli a kollégium főhatóságaival szemben, mert amiként a tradicinális multakban egyetlen zsidó diákja sem volt a kollégiumnak, a magyar egyetemi ifjuság ehez képest a maga részéről mindent elkövet, hogy a jelenben és a jövőben se legyen. Azonban

Henne és Etna folytonégő kályhák csakis a
Bészler és Dávid
vaskereskedésében kaphatók, a Kossuth-szobor mellett.

Hálók! Ebédlők! Uriszobák!
hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar Rt. városi üzlete Király-utca 4.
Telefon 3—41.
Kedvező fizetési feltételek Megbzható minőség.

Halottszállitás autón vidékre is!
M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállitója:
Fehértói Dániel
temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85.

Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő
halottszállitó autót
állitottam be s igy módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállitani.

minden tréfánál többet mond az az irodalomtörténeti tény, hogy a XIX. században megiratott valami „Hazai rejtelmek“ cimü, nem éppen ismeretlen regény, amelynél megrázóbb dialektikával, érvekkel és meggyőző erővel még nem mutatott rá magyar irás az emancipált zsidóságban fenyegető szörnyü magyar nemzeti veszedelemre. S ezt a veszedelmes „kurzus-regényt“ történetesen egy debreceni hires diák: névszerint Kuthy Lajos irta, aki mellesleg az irodalomtörténeti emlékü, nagy kollégiumi professzornak, Péczely Józsefnek legkedvesebb tanitványa s lelki gyermeke volt. A kollégium tanárai és tanulói között tehát a tradicionális multakban zsidó ugyan még nem volt, de ime annál jellemzőbb, hogy a magyar fajunk imádatos szeretetéből és féltéséből következő objektiv, elvi antiszemitizmus abban az arányban foglal teret világnézetünkben, amint a zsidókérdés magyar nemzeti élőkérdéssé tágul. A zsidókérdést illetőleg a régi kollégium professzorainak és diákjainak érzületére és felfogására talán ez a szerény irodalomtörténeti adalék is vet legalább annyi igaz fényt, mint amennyi homályt a kálvinista liberálizmus és a naponként vállveregetett kollégiumi tradiciók körül a zsidók magyar nyelvü sajtója összesüriteni egyáltalán képes lehet.

Tisza István és a tetten csipett debreceni diákok

Miután pedig a Tisza István-egyetem diákjairól folyik a szó, befejezésül még csak egy pici, de élénk színfoltot hadd tegyek fel erre az igénytelen történelmi vázlatra annak jellemzéséül, hogy milyen szemmel nézett és lélekkel gondolt adebreceni diákra Tisza István akkor, mikor annak viselkedése — hogy szépen fejezzem ki magamat — történetesen valóban mélyen alatta maradt a Tanulmányi-, Fegyelmi- és Leckepénz Szabályzat által előirt követelményeknek. Ugy mondom el, ahogy F. G. kedves barátomtól, a kollégium egykori jeles diákjától elbeszélni hallottam:

— Valamivel a háboru előtt, Tisza István miniszterelnöksége idején történt, mikor már a merényletekkel tarkitott és meggyilkoltatásával végződő istentelen hajsza javában folyt ellene, hogy egyházmegyéje képviseletében, de talán pihenés okából is lerándult szegény a debreceni egyházkerületi gyülésre. A kollégium öreg falai között rátámadt lelkére a sok kedves, derüs diákkori emlék s azt az óhajtását fejezte ki az akkori akadémiai igazgató, nagyemlékü Balogh Ferenc professzor ur előtt, hogy szeretne betekinteni egy cétusba: milyen élet folyik most ottan. A nagy látogatás, miheztartás végett, előre avizáltatott ugyan a fiukkal is, azonban arról csak a játékos fortuna tehetett, hogy éppen akkor került valahonnan az egyik cétusba némi kis jó bor s mivel a szomjuság és ándung egyébkor se hiányzott, e szerencsés véletlenek összetalálkozása vakolatomlasztó nótázásban s a szobarend forradalmi felfordulásában jutott kifejezésre. Tisza István az akadémiai igazgató kiséretében éppen abba a cétusba nyitott be. Szegény Balogh nagytiszteletü ur, a kölcsönös meglepetés szivet megállító pillanatai után, menteni akarván, ami még menthető, odasugott a hős emlékü jó L. Pistának, aki azóta a Doberdó véres sziklái alatt álmodja tovább a szép, vidám debreceni diákéletet, — hogy szóljon legalább már néhány szives üdvözlő szót a nagyurhoz. Erre tiszteletes L. István felragadja a poharát s a miniszterelnökhöz fordulva, mai napig is szivünkbe rezdülő gyönyörü bariton hangján elkezdi dalolni Vörösmarty bordalának azt a versszakát, hogy:

„Ha szent gondok között
Fáradtál honodért,
Vagy vészterhes csatán
Ontottál érte vért,
S az elcsábultan megveti
Hü buzgóságodat,
S lesz aljas-, gyáva-, és buták
Kezében áldozat:
Gondold meg és igyál,
Örökké a világ sem áll,
Eloszlik mint a buborék,
S marad, mint volt, a puszta lég.

Tisza István, mint ahogy a tósztot szokás, komoly arccal végighallgatta a lélekbemarkoióan aktuális strófát s aztán kissé idegesen csak ennyit mondott:

— „Menjünk, igazgató ur!“...

Sokáig azt hitte az öreg kollégiumban professzor és diák, hogy a miniszterelnök egy soha jóvá nem tehető tiszteletlenség kelletlen emlékét vitte el lelkében abból a cétusból. Csak jóval később derült ki a nagyurnak egy hálás és különös nagy meleg szeretetről tanuskodó gesztusából, hogy éppen nem a harag miatt hagyta ott akkor az öreg kollégium fegyelemsértésben is becsületes, zseniális és szeretetreméltó diákfiait — olyan hirtelen és olyan szó nélkül...

Bizony! Igy intéződtek el régente apák és fiaik között a félreértések, amig közéjük oda nem állott családi békességet csinálni — a hálás vénség.

Tersztyánszky világbajnok levele az „Id. dr Li zt Nándor Asztal" társaság"-hoz

(A Hajdufölde tudósitójától.) A debreceni Hungária-kávéház *„Liszt Nándor Asztaltársasága“*, mely tudvalevőleg a ker. magyar társadalom vezető tagjait, birákat, orvosokat, mérnököket, ügyvédeket és magasabbállásu köztisztviselőket egyesit magában s amely a keresztény-nemzeti irányu mozgalmakból mindenkor bőségesen kiveszi a részét, — az amsterdami olimpiász alkalmából meleghangu és hazafias szellemü táviratot intézett vitéz *Tersztyánszky* Ödön alezredeshez, a kardvivás világbajnokához. Tersztyánszky sajátkezü válasza a napokban érkezett meg id. dr. *Liszt* Nándor vármegyei tb. főorvoshoz az asztaltársaság köz tiszteletben álló elnökéhez. A levél szövege a következő:

„Méltózassanak megengedni, hogy egy kissé megkésve, de annál őszintébb szivvel és hálaérzettel köszönhessem meg azt a nagy kitüntetést, melyben engem az az illusztris asztaltársaság részesitett, amely a magyarság ősi fészkében a keresztény, magyar érzésnek és gondolatnak őszlóvivője.

Nemcsak a sportember, hanem a hivatását mindenekfelett becsülő katona szive is megdobbant bennem azokra a lelkembe markoló szavakra, melyek a kardvilágbajnokban a katonát is köszöntik.

Bárcsak lenne a csonka Haza minden községének és városának egy „Liszt Nándor asztaltársasága“ s bár csak igy tudna érezni és gondokozni mind a 8 millió magyar, akkor nem váratna magára soká a mi oly kiirthatatlanul bennünk élő vágyunk: Nagymagyarország.

Kivánom, hogy a magyarok Istene adjon kitartást, erőt és egészséget az asztaltársaság minden egyes nagyrabecsült tagjának munkájához, vagyok igaz hazafias üdvözlettel

Budapesten, 1928 X. 24-én.

vitéz Terstyánszky Ödön
alezredes.

Rádió-műsor vasárnap és hétfőn

— **Rádió-műsor.** November 4. Vasárnap. Budapest. Délelőtt 9: Ujságirek, kozmetika. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Szabó Imre fasori lelkész. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. 12.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12.15: Bevezető beszéd: „A Kádió Magyar Hete“. Szimfónikus zenekari hangverseny. Közreműködik: Székely Julia zongoraművésznő. Vezényel: Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Magyar diszhangverseny. 1. Liszt: Az előjátékok (Les Preludes) szimfónikus költemény. 2. Bartók: Rapszódia zongorára és zenekarra op. 1. Előadja Székely Julia és a szimfónikus zenekar. Első rádióelőadás. 3. Kodály. Háry János — közjáték. 4. Weiner: Csongor és az ördögfiak. (Introduction és szkerzó Vörösmarty Csongor és Tünde kisérőzenéjéből.) Első rádióelőadás. 5. Goldmark: Sakuntala — megnyitó. 3.30: A m. kir. földmivelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. Dr. Niedermann Zoltán, a Gazdák Biztositó Szöv. titkára: „A tüzkár elleni biztositásról“. 4: Gaál Mózes délután; közremüködnek: Somody Pál, Weigand Tibor, zongorán kisér: Polgár Tibor, bevezető beszédet tartja Somody Pál. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és részleges sporteredmények 5: Másfél óra könnyü zene, (zenekari hangverseny.) E hangverseny szünetjében, körülbelül 5.45: Sporteredmények. 6.40: Sebestyén Ede felolvasása: 1. Schubert és gróf Széchényi Lajos. 2. Schubert zenei estéi egy bélsi magyar családnál. 7.20: Lóversenyeredmények. 7.30: Előadás a Studióból: „A piros bugyelláris“. Eredeti népszinmü dalokkal, három fevonásban, irta Csepreghy Ferenc. Az előadást rendezik Gyarmathy Sándor, a Studió rendezője és Teleky Sándor. A zenekiséretet Kurina Simi és cigányzenekara látja el. Az előadás után, körülbelől 10.30: Pontos időjelzés. Utána: a Hungária nagyszállóból Magyari Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő. Délelőtt 9.30: Hirszolgálat. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés és hirszogálat. 12.20: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1. Magyar ábránd. 2. Hubay: Tendré Aveu. 3. Keler: Vigjáték nyitány. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.30: Hirszolgálat, élelmiszerárak. 4: Berta Ilona, a MANSz alelnöknőjének előadása: „A költő műhelyében“. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hirszolgálat. 5.10: Gombos Albin felolvasása: „Krónikás történetek“. 5.45: Magyar nóták. Előadják: Sándor Mária, a m. kir. Operaház müvésznője, Szedő Miklós dr., a Városi Szinház operaénekese és Kurina Simi cigányzenekarával. 7: Székács Antal, a Keresk. Kamara alelnökének felolvasása: „A magyar hét lényege és gazdasági jelentősége.“ 7.30: Ünnepi hangverseny a Filharmóniai Társaság 75 éves fennállása alkalmából, a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Vezényel: Dohnányi Ernő. Közremüködnek: Székelyhidy Ferenc, a m. kir. Operaház örökös tagja és a m. kir. Operaház főtitkára. 1. Liszt Ferenc: Ünnepi hangok, szimfónikus költemény. 2. Ünnepi beszéd, tartja Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, 3. Liszt Ferenc: Rákóczi-induló, 4. Liszt Ferenc: Faust szimfónia Székelyhidy Ferenc dr. és a m. kir. Operaház férfikara közremüködésével. 9.40: Pontos időjelzés, hirszolgálat. Utána a Dunapalota nagyszállóból ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. E hangverseny szünetjében, körülbelül 10.15: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). Vasárnap délelőtt 10.20: A Wiener Saengerknaben hangversenye, 11: Szimfónikus hangverseny. Délután 4: Hangverseny, 7: Rádió-trió, 8,10: Moliere: A fösvény, vigjátékelőadás, utána tánczene. Hétfő délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny, 8.05: Nemzetközi népdalok, 9.05: Előadó-est, utána tánczene. Berlin (483,9) vasárnap délelőtt 11.30: Hangverseny, 4.30: Szórakoztató zene, 8: Zenekari hangverseny, 9: Kürthangverseny, utána tánczene. Hétfő délután 4.30: Novellák, 8.30: Wagner: Walkür, operaelőadás, utána tánczene. Boroszló (322,6) vasárnap délután 4.30: Szórakoztató zene, 6.40: Szimfónikus hangverseny, 8,15: Zenekari hangverseny, 10.30: Tánczene. Hétfő délután 4,30: Szórakoztató zene, 9: Hegedühangverseny, 9.45: A nevető mikrofon. Majna-Frankfurt (428.6) vasárnap délelőtt 10: Egyházi zene, 12 és délután 3: Hangverseny, 8: Zenekari hangverseny, 10: Tánczene. Hétfő délután 4.35: Legujabb tánczene, 8,15: Sziffónikus hangverseny. Prága (348.9) vasárnap délelőtt 12: Katonazene, délután 4,30: Hangverseny, 7: Massanet: Manon. Operaelőadás. 10.20: Szórakoztató zene. Hétfő délelőtt 11.15: Gramofonzene, 12.30: Hangverseny. Délután 4.30: Szórakoztató zene. 7: Tánczene, 8: Freund Mary hangversenye, 10,20: Szórakoztató zene. Hétfő délután 1: Rádió-trió, 5.30: Szórakoztató zene, 8.45: Nápolyi zene. London (361.4) vasárnap délután 3.30: Hangverseny, 10.05: Zenekari hangverseny, 11.30: Epilógus. Hétfő délután 4.25: Hangverseny, 5,15: Jazz-band, 8.45: Vaudeville, 9: Kamarazene, 10.35: Hangverseny, 11 Jazz-band.

Megnyilt a
Rádió-ház
BÁRÁNY HENRIK
villamossági- és rádió üzlete
Szent Anna-utca 1. sz.

VALLÁSOS ESTÉLY Az ISPOTÁLY TEMPLOMBAN

Ma, vasárnap délután öt órakor ismét megkezdődnek az Ispotályi templomban a sorozatos vallásos estélyek, melyeknek tárgya a II. Helvét Hitvallás mult évről elmaradt hitigazságainak ismertetése lesz. A ma délutáni első vallásos estély sorrendje a következő: Kezdőének. Főének. Bibliát olvas és imádkozik: Baksa Sándor s. lelkész. Közének. Prédikál: Molnár Ferenc lelkész. Közének. Felolvasást tart: Felker János lelkész. „Megáll az Isten Igéje“. (Régi egyházi ének.) Pelyvás Lajos ref. tanitó orgonakisérete mellett énekli Halász András vt. lelkész. Utóimát mond: Nagy Sándor s. lelkész. Záróének.

— **Hangulatosan, kedélyesen csak a „Városház étteremben“ tölthetjük időnket. — Záróra reggel 5 órakor.**

Hrabéczy legszebben fest, mos, plisséroz.
Főüzlet Széchenyi-u. 18. Telefon 323.
Fiókzletek Cegléd u. 16. Hunyadi-u 12
Gyár: Széchenyi utca 12. Telefon 971.

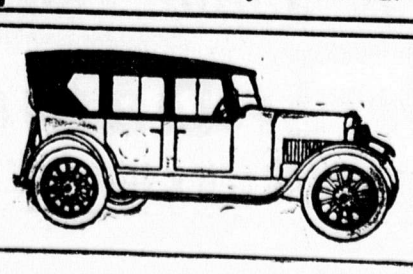

Kocsik. Automobi karosszérlák. Duco fényezés minden szinekben!
RIESZ HERIK
KOCSIGYÁR, DEBRECEN.

Kis Honi Kulturfölény

Neo-Bánk bán
Konszolidált sorstragédia

Mint ismeretes, a Nemzeti Játékszin köztiszteletben álló neo direktora tervbevette Katona Bánk bán jának sürgös és haladéktalan ujjáalakitását. Szükségesnek látta, hogy a honi nyelvezet és verselési szabályok figyelembevételével egy olyan tragédiánk is legyen, mely Bánk bán jellemét nemcsak valószerübbé teszi, de azt be is állitja a modern kor szolgálatába. Ezirányu kisérletünk egyik jellemző részletét alábbiakban adjuk.

*

Az erősen konszolidált szinpad II. Endre korának megelégedett közhangulatát tükrözi vissza. Bánk bán töprengve jár-kél az arany középuton.

Neo-Tiborc:
(B-listás epizódalak.)

Bánk bán! Nagyur! Óh, jóreggelt! . . .

Neo-Bánk bán:

Mi kell?

Neo Tiborc:

Uram! Vezérem! Enni! . . . élni kell!
Fejünk letenni nincsen nyughelyünk.
Beteg családunk . . . Gyermekünk . . . Nejünk . . .
Nincsen mit ennünk . . . Elszakadt a rongyunk
És egyke-rendszert hirdet a porontyunk . . .
Koldus a lét . . . Se pénz, se koszt, se rang . . .

Neo-Bánk bán:

Tiborc! Tiborc! Miért e furcsa hang?
E csonka földön minden oly kies . . .
S a hangod mégis ellenzékies?!
Hát nem tudod, hogy itt e honba nékünk
Már négy év óta nincsen ellenzékünk? . . .

Neo-Tiborc:

Uram, bocsánat . . . Jól tudom nagyon . . .
De látod, otthon térdig ér a gyom.
Lennék nyugodt, ha élelemre jutna . . .
Nagyur, tanácsolj:
Mi volna az, mi kárpótolni tudna?

Neo-Bánk bán:

Ha megigéred . . . ördög és pokol . . .
Hogy többet itten nem panaszkodol:
Lesz majd ruhád és asztalod kalácsos
S ha az nem is, de — kormányfőtanácsos!

Neo-Petur bán:

Gertrud s a Nemzet . . . Szépek mind a ketten.
Virulj hazám és élj elégedetten.
Keblem derült és régi, zord k délyem
Szanálva lett . . . már nincsen szenvedélyem . . .
Távol-jövendők hir szavát ha hallom,
Simon . . . Mikhál . . . én most is azt javallom:
Egyek legyünk és senkinek sem ártva
Lépjünk be tán az *elv egységi* pártba . . .

Neo-Biberach:
(lézengő ritterektől környezve közelg)

Ez mind igaz, mi érdemelne tintát,
De hova t sszük Ottót és Melindát?
A kép sötét és bármi szép a ráma,
Kopott a szürke történelmi dráma . . .
Bánk ur gerinces . . . Ellenzéki fajta:
Egy s más javitást tennl kéne rajta.

Neo-Di ektor:

A dráma jó, de nincsen benne kellem
S Bánk bán nagyurban tulerős a jellem.
Lázadni kész és nem békült honával:
Javitni hát!

Neo-Biberach:

De mi lesz Katonával? . . .

Neo-Direktor:

Mi hang ez itt? Ha terveim körül
Lézengni mersz: a rendező törül.
Ki az, ki merne most a multra ádni?
Nem! . . . *Nem akarok több Katonát látni!* . . .
Avult a munka, döccenős az ének
S a vége rossz a mű *kifejletének* . . .

(A szin hirtelen elsötétedik. Balfenéken a rejtek-ajtó mögül Neo-Bánk bán remegő térdekkel előcsoszog.)

Neo-Bánk bán:

Menj, menj, hová a történet viszen.
Melinda megcsalt? Óh, ezt nem hiszem . . .
S ha minden átok, minden összenyom,
Igy is szeretlek édes asszonyom!
Lelkem szelid. A föld s az ég tanu!
Szivemhez, ach, még el nem ért gyanu!
Imádkozom csak . . . összetett tenyérrel:
Ha kővel ütnek, dobd vissza kenyérrel . . .
Melinda megcsalt . . . Óh, az nem lehet,
Ki az, ki ily nagy vádat emleget?

Neo-Biberach:
(még ő biztatja.)

A vád igaz. Ne féltsd a bőrödet,
Ragadd elő kis dráma-tőrödet!
Orrod ne hagyjad esni hosszura:
Föl, hát vezérem, óh, a bosszura!

Neo-Bánk bán:
(hirtelen kiragadja a tőrt, de csakhamar eszibe jut, hogy az illetékes körök időközben jellemét megváltoztatták)

Fegyvert ragadni többet nem szabad:
A fegyverekhez embervér tapad.
Gyilkolni? Nem! A tőr ütése sajgó,
Mit szólna hozzá külföld és a sajtó?
Bánk bán nagy ur, s ha nős avagy ha nőtlen:
Mind egyre megy, de mégse *felelőtlen*!
Ha kell, a müvet . . . inkább azt lerontja,
De Gertrudisnak vérit, ach, nem ontja . . .
Kifejletéből nem lesz átkozás:
Aranyközéput . . . „*agyvelőmben első*
Zsengéjekor már meghatározás."

Neo-Gertrudis:

Bánk bán mi lelt, — te egyre-másra késel . . .
Ölj meg tehát a történelmi késsel!

Neo-Bánk bán;
(a tőrt elejti a kezéből)

Gertrud, királynőm, döfni nem merek,
Mert mást akarnak most az emberek.
Hazám s Melindám végleg elveszett . . .
Ez itt a tőr . . . de jobb, ha elteszed . . .
Más most a fegyver . . . Egy az életünk!
A régiekkel mit sem érhetünk.
Nem kell a tőr . . . most más kiván a lényünk . . .

Neo-Gertrudis:

Mi hát a fegyver?

Neo-Bánk bán:

A kulturfölényünk . . .

(Neo tirhang lassanként legördül. Lézengő drámairók kettévágják a drámai csomót és kész a tra édia.)

LISZTIUS.

Figyelem! Ha olcsón és jól akar szőnyeget, függönyt, ágy- és asztalteritőt, hencsertakarót, linoleumot, bőrvásznat stb. stb. vásárolni, keresse fel

Molnár Lipót
szőnyeg és linoleum üzletét
Ferenc József ut 40. szám,
szemben a Hungária kávéházzal és győződjön meg áruim minőségéről és olcsóságáról. Kedvező fizetési feltételek!
Tiz százalékkal olcsóbb, mint hitelkönyvekre!

Eredeti angol férfi, női kabát és ruhaszövetek óriási választékban

Petrik Károly
rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.
Gyapjuharisnyák, flanelek, csepeli casánok, ruhabársonyok rendkivül olsó árban.
Szolid szabott árak!

Hirdessen a Hajduföldben

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TÁPLÁLÉK BP. TELEFON: J 982-25

Világitási kedvezmény a „Magyar Hét"-re

A városi világitási vállalat a „Magyar Hét" sikerének előmozditása érdekében előterjesztést tett a városi tanácsnak, hogy mindazoknak a kereskedőknek, kik a „Magyar Hét" alatt a kirakatversenyben résztvesznek világitási áram kedvezményt engedélyezzen. A városi tanács a világitási vállalat előterjesztését magáévá téve, kimondotta, hogy mindazoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akik a „Magyar Hét" alatt a kirakatversenyben résztvesznek, onvember 2-től kezdődőleg november 11-ig 20% kedvezményt engedélyez a világitási egységárakból.

Gyepvasérc kutatás Bagamérban

(A Hajduföld tudósitójától.) A bagaméri határon átfutó „Kék-kálló" csatorna mellékén nagy területen gyepvasérc telepet fedeztek fel még a háboru előtt. A közbejött világháboru megakadályozta a kutatást, most aztán egy menekült bányamérnök és egy ujpesti bank Bagamér, Nyirábrány, Álmosd, Kokad, Nagyléta és Vámospércs határára uj kutatási engedélyt nyertek s már próba furások is eszközöltettek, állitólag igen jó eredménnyel, ugy, hogy az engedélyesek a kutatást, illetve feltárást mihamarabb meg akarják kezdeni s ha sikert érnek el, ez a dolog a jelzett községek fejlődésére nagy horderejü lesz. Kilátás van rá, hogy mélyfurás esetén olaj vagy gáztartalmu forrásra bukkannak, tekintve a talaj geologiai összetételét.

Centennáris ünnepségek a zeneiskolában

A városi zeneiskola P. Nagy Zoltán igazgató elnöklésével legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy Schubert Ferenc halálának száz éves fordulóját nagyszabásu hangverseny keretében méltóan fogja megünnepelni. A tanári hangversenyeken (november 14. és 16.) a tantestület következő tagjai szerepelnek: B. Fábry Irma, D. Simonffy Irén, Hoór-Tempis Erzsébet, Höchtl Margit, K. Voith Ilonka, dr Gál Zotánné, Z. Csanak Mária, Csapó Margit, dr Simkó Gyula, Szabó Emil, Eisler Mihály és Buza Gábor.

A tanitványhangversenyeken (november 20., 22.) a szólójátékosokon kivül az intézet nagy énekkara és zenekara is szerepel Forrai István tanár vezetésével. Az előadások a zeneiskola hangversenytermében tartatnak, kivéve az utolsó hangversenyt, mely az Arany Bika szálló dísztermében lesz, tekintettel a zenekari és énekkari tagok nagy számára.

A tanárkar elhatározta még, hogy ezidei tanitványhangversenyeket — tekintettel az intézet igen sok magasfokon álló tanitványára, — már január hónapban megkezdi és különös sulyt fektet a magyar zeneművekre.

Szőrme áruk kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetők. — Alakitást, javitást a legujabb divatlap szerint **Kőváry** szücs mester készit József kir. herherceg-u. Közetlen a Bika fürdő mellett.

Terstyánszky, Petschauer, Gombos, Garay, Rády és Glykaisz vivnak november 10-én Debrecenben

Debrecen társadalmának minden rétegét megmozgatta a hir, hogy az amsterdami olimpiádról győztesen hazatérő teljes vivó-gárda lejön 10-én Debrecenbe. A Békessy Béla Club vezetőségével a Debreceni Első Takarékpénztárban oly arányban történtek előjegyzések az akadémiára, hogy a Bika diszterme valószinüleg szüknek fog bizonyulni. Ugy látszik a magyar hazának Békessyt és Terstyánszkyt adó Debrecen nem felejtkezik meg nagyjairól és mindenki ott akar lenni világverő nagyjaink ünnepiésén.

Indokoltnak is látjuk ezt az érdeklődést, mert ezeket a vivókat ma már még egy országbajnokság, vagy olimpiád sem hozza többé ilyen komplett csoportban össze. Terstyánszky ugy nyilatkozott, hogy nem versenyez többé, Garay megrongált idegzetére tekintettel szintén visszavonulni készül a versenyzéstől. Ezért csak hálás lehet Debrecen város közönsége a *Békessy Béla* vivóklubnak, hogy módját ejtette annak, hogy a világnagyságokat egy ünnepi vivóakadémia keretében együtt mutatja be. Ők képezték az amsterdami olimpiádon ugyanis azt a csapatot, amelyik 46 nemzet között az első helyre küzdötte fel magát megnyerve a kardcsapatbajnokságot. A kard-egyéni versenyben, — okulva a stockholmi eseten, amikor a nyolcas döntőben 7 magyar volt — a versenyfeltételek szerint csak három vivó indulhatott. A magyar részről jelenevezett három vivó mind bekerült a döntőbe, s ott vitéz *Terstyánszky* Ödön első, *Petschauer* Atilla holtverseny után második, dr. *Gombos* Sándor pedig ötödik lett. Mi pedig itthon örömmámorban usztunk és büszkék voltunk arra, hogy magyarnak születtünk. Becsüljük meg nagyjainkat és gyönyörü teljesitményükhöz méltó módon fogadjuk őket.

A részletes programm a következő: November 10-én este 6 óra 10 perckor fogadtatás a pályaudvaron az I. o. szt. váróteremben. Elszállásolás a Bikában. A Bika disztermében 7 órakor vivóakadémia, ami 9 óráig tart. 11 órakor az üvegteremben bankett. Az akadémiára jegyek elővételben a Debreceni Első Takarékpénztárban *Végh* Zoltánnál kaphatók.

A mozgószinházak novemberi müsora

A budapesti nagy mozik egymást tulreklamirozva hirdetik az évad legsikerültebb filmjeit. Szenzációsabbnál szenzációsabb hiradások jelennek meg az egyes sikerült filmekről. Érdeklődtünk a debreceni mozgószinházak vezetőségénél a novemberi müsor iránt, hogy mely filmeket sikerült lekötni Debrecen számára és a következő felvilágositást kaptuk. November hónapra költséget nem kimélve az idei szezon legjobb superfilmjeit kötöttük le, melyekkel a budapesti mozikban eddig soha el nem ért sikereket produkáltak. A fővárosi Rádius- és Corvin-mozgókkal egyidőben megy Tolsztoj világhirü regényének filmváltozata, a *Karenin Anna* teljesen uj feldolgozásban. Főszereplői: Greta Garbo és John Gilbert garancia arra, hogy a közönség azt kapja meg e monumentális filmben, amit vár is tőle. — *A Falklandi csata* a világ legnagyobb tengeri ütközete, melyben 1914 októberében az angol hajóhad megsemmisitette a német páncélosokat. A film az angol dicsőséget és győzelmet hirdeti, de ugyan akkor elismeréssel adózik a németek hősies magatartásának. A film monumentalitását emeli, hogy az angol hadügyminiszterium egy egész hajórajt és az eredeti felvételeket bocsátotta rendelkezésére a filmgyárnak. — *A Világháboru.* A négyesztendős világégés örök emlékezetü epizódjai elevenednek meg e mozgalmas filmen, amelynek minden mérete eredeti helyszini felvétel. A magyar és német katona hősiességével állunk szemben, amikor a film másfél órán pereg előttünk. Két élet-halálharcot vivó nemzet elszánt hainak véres küzdelme hazájáért, otthon maradt övéiért: ez a film témája. — Korda Sándor mestermüve, a *Szép Heléna szerelmei* a monumentális filmek fajtájából való; szereplői Korda Mária, Huszár Puffy és Pártos Gusztáv sok dicsőséget hoztak Amerikában is a magyar névre. Maga a film nem dráma, hanem persziflázs és ez azt jelenti, hogy a hangulat nem tragikus, hanem vidám. A cselekménye azért épen olyan gazdag és lebilincselő, mert telve van mulatságos ötletekkel, egy könnyed világnézet játékos tréfáival. — A Stendhal regénye nyomán készült *Titokzatos futár*, mely az európai filmgyártás egyik legkomolyabb értéke, a szereposztásban három nagy nagy nevet ad: Ivan Mosjoukine, Lil Dagover és a svéd Agnes Petersen. Mosjoukine, e kiváló orosz filmszinész a legutóbbi filmjében a közönség osztatlan tetszésével találkozott és most is a legnagyobb érdeklődéssel néz mindenki az uj szerepe elé.

SIRKÖVEK
mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhetők
Hunyadi-u. 14.
Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat dijtalanul készitünk. Tel. 7-24.

Prima flór harisnya P 2.80
„ selyem „ P 3.50
Szabó Sándor
divatáru üzletébe
Batthyányi-utca 4.
Pullowerek, mellények, gyapju harisnyák nagy választékban!
Tanulót felveszek.

A Debreceni Kertészek asztaltársasága

A multnap tartották a debreceni kertészek évek óta az első összejövetelüket. Az összejövetel célja tulajdonképen a november 18—20-án Budapesten megtartandó kongresszussal kapcsolatos inditványok megbeszélése volt. Ugy a kereskedő, mint a városi, állami kertészek részéről sulyos panaszok hallatszottak, főleg a mai rossz pénzügyi helyzetről és a kertésztársadalom régi óhaja felől, hogy az évekóta huzódó kertésztörvényt a kongresszus alkalmából tárgyalják le és terjesszék fel a minisztériumhoz.

A debreceni kertészek nagyszámban jelentek meg az összejövetelen és egyhangulag kimondották, hogy megalakitják a „Debreceni Kertészek Asztaltársaságát". Az összetartás és az időnként felmerülő ügyek megbeszélése végett minden hónap első vasárnapján délelőtt 11 órakor összejönnek az Angol Királynő kistermében.

FŐISKOLA

Teadélután a „SzEFHE"-ben

Ismerkedés és szórakozás céljából a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók teaestélyt rendeznek a Ker. Nemzeti Liga termeiben november 11-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel. A teát rövid müsor előzi meg, melyen az egyesületnek tagjai szórakoztatják a közönséget. Müsor után tánc. A rendezőség minden eszközzel arra törekszik, hogy a székely és meszállott területekből ideszakadt közönségben az együttérzést felébressze és a debreceni közönséget megismertesse a „SzEFHE" munkájával.

Az Iparoskör kulturdélutánja

Az Iparoskör vasárnapi kulturdélutánját a „Magyar Hét" eszméjének fogja szentelni, s annak nevezetességéhez és fontosságához méltó müsort fog összeállitani. Az előkészületek ma már annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy módunkban van a müsort is közölni, mely a következő: Az Iparos Dalegylet megnyitó éneke. Bessenyei Gyula előadása a „Magyar Hét" jelentőségéről. Halassy Mariska szinmüvésznő szavalata. Tyiorán Gábor hegedüszólója. Riskó Gézáné szaval. Kiss Béla operaáriákat énekel. Ferkó Gyula szaval. A rendezőség kéri a közönséget, hogy helyeiket még 4 óra előtt fogadják el, mert az egyes müsorszámok alatt az ajtók zárva lesznek.

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is.** 5 pengő heti részlet. Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok raktára és képviselete. Háromkerekü teherszállitó motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Csősz János müszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

Mutassa meg rossz fogát, müfogát VÁRY JÁNOS fogmütermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

A debreceni állatvásár egy évi forgalma

A Hajduföld tudósitójától.) Most készült el az állatvásárok forgalma a mult évről. E szerint az 1927. évi állatvásárokra felhajtottak 45.330 darab lovat, ezek közül eladtak 20.500 darabot. Felhajtottak 8 szamarat, ezek közül 5 darab kelt el. Bikát felhajtottak 856 darabot, elket 355 darab. Ökör 5823 darab került felhajtásra, eladtak belőlük 3216 darabot. Tehenet felhajtottak 13.000 darabot, elkelt 6.450 darab. Növendékmarha felhajtatott 13.500 darab, eladatott 7350 darab. Borjut felhajtottak 9300 darabot, eladtak 7120 darabot. Bivaly is került a vásárba és pedig 110 darab, amelyből csak 66 darabot sikerült eladni. Juhot felhajtottak 3050 darabot, eladtak belőle 1900 darabot. Bárány felhajtatott 6400 darab, eladásra került 2800 darab. Kecske, göde 110 darabból csak a fele: 50 darab adatott el. Hizott sertést felhajtottak 21.400 darabot, eladtak belőle 20.316 darabot, tehát a 90 százalékát. Sovány disznót felhajtottak 8736 darbot, ebből azonban csak 5200 darabra került vevő. Malac vásárra került 16.300 darab, amiből csak a felét: 8900 darab vettek meg. Süldőt felhajtottak 14.800 darabot eladásra került 7700 darab. Ezekből a számokból látható, hogy milyen nagy forgalmuak a debreceni állatvásárok.

Uj iparosok, - megszünt iparok

Az iparhatóság a mult héten a következő uj iparigazolványokat adta ki:

Juhász András kőművesmester, Gyarmathy Antal és Wéber József György cirokseprükészités és eladás, özv. Kiss Sándorné kifőzés, Czeglédy Mihály fuvaros, Kotvasz József fuvaros, Kellessy Juliánna szatócs, Auferber Imre könyv- és papirkereskedés, Seidner Sámuel liszt-, terménykereskedés, özv. Kiss Istvánné baromfi-, tojás-, gyümölcskereskedés, Szintó Antoniné gyümölcs kis- és nagykereskedés, Ábrányi András kádár, Komádi Kálmán cipőfelsőrészkészitő, Kálydi Lajos kovács, Sós Jenőné nőiszabó, Suba Sándor mázoló és fényező, Zámodics Mária nőiszabó, Szabó Miklós előnyomda, Szabó Miklós kézimunka, textil-, rőfös- és rövidáru kereskedő, Auffrichtig Sándor szatócs, Máriássy Károly asztalos, Kiss Testvérek börgyára deb. bejegyzett cég timár, ifj. Warceka Róbert sütő, Weisz Dávidné nőiszabó, Klein József férfiszabó, Aczél Miklós fogmüves, Székely Imre bérautófuvaros, Nagy József bérautófuvaros, Kiss István fuvaros, Oláh István szatócs, Bogdanoff Lázár szatócs, Szilasi Sándorné szatócs, Lázár Adolf és Lázár Miklós termény-, toll, gyapjukeresk., Mészáros Mihály lisztkereskedés, Weisz Benjámin szatócs.

Ezzel szemben a hatóság a következőknek szüntette be az iparigazolványát:

Asztalos István cipész, Siposs Ferenc csimadia, Katz Mihály szatócs, Hegedüs István pipere és bazár kiskeresk., Szabó István asztalos, Desser Zoltán burgonya-, tojás- és hüvelyes kiskereskedés, Luczi Lajos korcsma, Varga Mihályné tüzifakereskedés, Virág Sándorné élővirág és hüvelyes palánt és élővirágkeresk., Altman Bernáth, Altman Ábris Mór, Bernstein Sámuel és Friedman János textil és rőfös nagy- és kiskereskedés.

Az éjszaka fiai

Utcaseprők, lámpagyujtogatók, cigánykaszinó, kucséberek, virágárusok

(A Hajduföld tudósitójától.) Az, aki e sorokat rójja, már régóta két csoportra osztja az emberiséget: Rendes emberekre, akik mikor a nap süt, hivatalba mennek, üzletekben állnak a pult mögött s este a tyukokkal lefeküsznek. A másik csoport, — szerencsére ez a társadalom kisebb töredéke, — déltájban kel föl a pincérek megbotránkozására, s délután két órakor reggelizik, angolosan ebédel, éjfélután háromkor vacsorázik. Tulajdonképen nagyobb baj ezzel a csoporttal sincs, ezek az urak azomban, ugylátszik, az amerikai időszámitást fogadták el kötelezőnek, mert tudvalevőleg néhány órát késik az öreg Európához képest.

A riporter szivességet vél teljesiteni, amikor az esti kilenc órakor lefekvők számára följegyzi pontos megfigyeléseit erről a másik világról, amelyhez a sors rendelése szerint ő is tartozik, hiszen az utolsó telefonjelentés éjfélután fut be a szerkesztőségbe, s neki még ott kell állni a telefonkagylónál, mikor már a nappali szerkesztők édes álmukat alusszák. Sőt megvárja, mig a gép megindul ugy két óra tájban. Ez már neki külön élvezet.

A nappali Debrecennek ilyenkor se hire, se hamva s az ujságiró vagy hazaballag, vagy körültekint a városban s megnézi azokat, akik még virrasztanak.

Az utcán ilyenkor alig jár valaki. A korzó fái szomoruan hallgatnak. A rendőr ott áll a poszton, épp ugy, mint nappal. A lámpagyujtogató szótlanul végigmegy az utcán, 12 órakor elolt minden második lámpát, hogy két óra után visszatérjen a többieket is eloltogatni. Hát persze az emberek nem nagyon törődnek vele, hogy mire gondolhat ilyen késő éjszakai órákban a rendőr, a lámpagyujtogató: a gyermekeire, a feleségére, akik otthon szépen alusznak a kicsiny szobában. Ezekre senki se kiváncsi.

Hála Isten a szinház kitünően megy, napról-napra zsufolt házak, tapsolnak, a derék teátristák, — főként pedig a direktor, — igazán nem panaszkodhatnak. Igy napról-napra ünnepelnek valakit s a virágárusoknak is fellendül.

Tizennegy óra felé megjelenik az éttermekben, kávéházakban a kucséber. Néhány esztendeig eltüntek, most ujra itt vannak. Ki kérdezte meg, hogy hol voltak annyi ideig? Az a fontos, hogy ujra megjelentek s már megint játszanak párost páratlanra 50 fillérért. Az uj idők jele, hogy megbizható vendég felirásra is játszhat, ami a hitelélet javulását jelenti.

A virágos asszonyt sem szabad kifelejteni. A szegfü darabja 50 fillér, ha nő van az asztalnál egy pengő. A gavallér fizet, ha fogcsikorgatva is.

Az egyik vendéglő ingyen pacalt ad vendégeinek éjfél után. Ez már a lumpok privilégiuma, amiben a közönséges nappali emberek nem részesülhetnek. Egy-egy vándormuzsikus is felbukkan, rossz hegedüvel, nyekergő nótákkal. Ha Tornyai bácsinak az állomás III. osztályu várótermében nincs elég közönsége, ő is ellátogat a közeli kocsmába a legujabb dalokkal. Az uj idők a cigányos szerenádokat meglehetősen kiküszöbölték az élet szép dolgai közül. A név- és születésnapok azonban még tartják a versenyt a háboru előtti világgal. Néha látni egy-egy társaságot az állomás restaurantjában, akik Isten bocsá' Böszörménybe igyekeznek, vagy Szoboszlóra, Nánásra másnapos vendégeknek, hogy minden szabályosan menjen.

Éjfél után kettőkor, félháromkor különös kaszinó élet kezdődik az állomáshoz közel levő egyik kocsmában, ahol a cigányok gyülnek össze. Itt beszélik meg a nap eseményeit, amin persze az éjszakát kell érteni. Akadt, aki nagyon elbusulta magát s muzsikáltatott, menynyi a kereset, ki az uriember, mert itt mindenki külön sarzsit kap, a morék osztályozzák az embereket s az a nagy ember, aki fizet. Itt történik meg az osztozkodás s akik nem tudnak mulatni, azok néha eljöhetnének ide tanulni. Csak természetes is, hogy ez sem megy minden polgári szinezet nélkül, mert gyakran jelennek meg a primás, a kontrás, a bőgős asszonyai, hogy a könnyelmü férjtől elkunyorálják alkalmas pillanatban a lórét, mert otthon nagy a család s a gyermekeknek enni kell.

Ezután már csak egyszerü prózai dolgok következnek. A hajnal rukkol ki, hogy valami csodás szépséget varázsoljon az uj nap elé s kék szinekkel festett kulisszáit föltolja a barna házak fölé. Jönnek az utcaseprők csöndesen, szótlanul s taktusra söpregetnek. Aztán az öntözőautó fut végig az utcákon. Hat óra felé már ott állnak a konflisok, autók a standon. Vendég azonban még nem jelentkezik. A házmesterek kiállnak az utcára, söpörgetik a járdát, nézik az eget, milyen idő lesz? Szeretnének kiegyezni az ősszel, hogy minden igy maradjon, mint a legutóbbi héten, legalább december közepéig. A fák teleteritették az utakat hervadt levelekkel. A hordárok az állomáson várják az első vonatokat. Ilyenkor már nyitva vannak a kapuk, a tejesasszonyok levizitelnek az ismerős házaknál s a korai szomjuságukat oltják el a jó debreceni vizből. A rossznyelvek szerint ilyenkor állapitják meg a derék városiaknak szánt tej vegyarányait. Azután a pékek ontják a friss sütményeket a korannyitó kávéházakba szerte-széjjel. Munkások ballagnak az utcán, a város megélénkül. Már fut a villamos. Kis gyerekek mennek könyvekkel, iskolatáskákkal, jó kialudt hivatalnokok indulnak a hivatalba, a házak mögül fölbukik a nap, megkezdődik a rendes emberek élete. A kávéházakba bekiáltja a rikkancs az éjszakai szenzációkat. Befut az udvarokra is s beadja az ablakon a friss Hajdufödet.

Székely Molnár Imre.

Haranqszentelés Mezőpeterden

Mezőpeterd, csonka-biharmegyei község róm. kath. egyházának két uj harangját tegnap szentelte meg dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, debreceni prépost.

A titkárával, dr. Beöthy Györgygyel, vonaton jövő főpásztort dr. Schleiss Sándor főszolgabiró és Merza Jenő földbirtokos, hitközségi elnök fogadták megérkezésekor.

A trianoni határ mentén lévő kisközség templomi ünnepi ünnepélyén, melyet az apostoli kormányzó végzett, ott volt az egész vidék és épülléssel hallgatta a magas szárnyalásu, lélekbemarkoló, szép alkalmi beszédet, melyet ugyancsak a főpásztor tartott. Délben ebéd volt a plébánián.

A két harang közül a nagyobbik a főpásztor, dr. Lindenberger János ajándéka. A kisebbik költségeihez Dukai Takách Géza, a kerület országgyülési képviselője 200 pengővel járult. A többi a legszegényebbek filléreiből jött össze.

Legujabb! Legjobb! Legolcsóbb

a

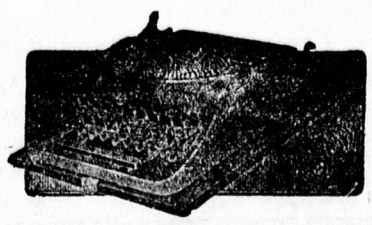

Smith Premier

irodai és hordozható (Portable) irógép!

Kedvező részletfizetési feltételek!

Vezérképviselet:

Irógépbehozatali rt. Budapest

V. Dorottya-u, 9.

Épület és butor-

vasalások, fournérok

BÉSZLER LAJOSNÁL

• Széchenyi-utca 2. szám.

Irányárak:

Kord bársony I. minden szinben	3.65
Kord bársony divat mintás	4.25
Angol bársony sima	6.50
Crepe de chin prima minőség	6.98
Taftalin minden szinben	4.40
Brocát selyem nehéz minőség	5.50
Paplanhuzat virágos kloth 140 széles	5.95
Nansu fehérnemü batist	1.65
Kasán minden szinben	4.50
Kasán kockás	5.50
Kabát kelme 145 széles	5.50
Kascha kabátra 145 széles	7.50
Gyapju kolm és schevlot	4.50
Teuls flanell	-.98
Angol ing zephir	1.25
Sifon	-.88
Párnatok, angin	1.20
Damast törülköző	1.20
Frotir törülköző	1.20
140 széles alsólepedő vászon	2.48
180 széles paplanlepedő vászon	3.68
Női ingek és bugyik	1.20
Damast ágyhuzatra	2.10

„Béke" áruház Szent Anna-u. 2

Egy év alatt kétszáz milliárd koronát fizetett ki a Munkásbiztosító Pénztár betegsegélyezés címén

Dr Aljöldy Béla alelnök nyilatkozata a Hajduföld munkatársának a Munkásbiztosító Pénztár céljáról és müködéséről

(A Hajduföld tudósitójától.) A szociális problémákkal olyan keveset törődő magyar társadalom még talán ma sem tudja, hogy milyen erőssége, hatalmas nemzeti hivatást teljesitő intézménye a magyarságnak a Munkásbiztositó Pénztár, amelyet Országos Társadalombiztositó Intézetté növelt és szélesitett ki bölcs és kitünő vezetőinek tudása, akarata. A magára hagyott társadalomnak ugyszólván egyedüli intézménye ez, mely segiti, támogatja, védi és gyógyitja a nemzetnek éppen azt a rétegét, mely legjobban rászorul a támogatásra, segélyezésre. Ez pedig akármilyen különösen hangzik is, *a magyar dolgozók társadalma.*

Hogy az Országos Társadalom Biztositó Intézet milyen élénk kapcsolatot tart fent a nagy tömegekkel és mennyire foglalkozik, törődik ezeknek bajával, gondjával, mi sem bizonyitja jobban, mint az a körülmény, hogy vezetői utján közvetlenül igyekszik tapasztalatokat, adatokat szerezni a kötelékébe tartozó társadalom tagjainak helyzetéről s nem bürokratikus lassusággal, hanem *a közvetlen érintkezés egyszerü és gyors módszerével igyekszik segiteni a bajokon.*

Ezt bizonyitja az is, hogy az Intézet egyik kiváló és nagytudásu vezetője, *Alföldy* Béla v. országgyülési képviselő az OTI. orvosi alelnöke végig járja az egész országot és személyesen gyüjt adatokat, szerez információkat, nemcsak az egyes pénztáraknak, hanem azok kötelékébe tartozó tagok helyzetéről is. *Alföldy* Béla dr. alelnök országos körutja során titkára dr. *Szentpétery* Gyula társaságában csütörtökön érkezett Debrecenbe, ahol megtekintette az itteni Társadalombiztositó Intézet nagyszerüen felszerelt helységeit, megbeszélést folytatott a pénztári orvosokkal, elsősorban dr. *Pauchly* Gézával, az intézet érdemes főorvosával, megtekintette a klinikákat, az Auguszta szanatóriumot s ellátogatott a régi Téglavető szörnyüséges elborzasztó nyomortanyára, ahol személyesen győződött meg az ott lakó pénztári tagok siralmas helyzetéről.

Dr. *Alföldy* alelnök itt tartózkodása alkalmával fogadta a *Hajduföld* tudósitóját is, akinek tapasztalatairól többek között a következőket volt szives mondani.

Alföldy Béla dr alelnök nyilatkozata

— Nemcsak azért jöttem Debrecenbe, — mondotta — hogy az itteni pénztárat meglátogassam, hanem azér is, hogy mindazt, amit itt még a munkásbiztositás terén tenni kell, felülről kieszközöljem. Nem azért jöttem, mintha itt panaszok, vagy hibák lennének. Vizsgálatom alkalmával is megállapitottam, hogy a debreceni pénztár ugy adminisztráció, mint egészségügyi szogálat tekintetében igen kielégitő képet nyujt.

Mint általában mindenütt, Debrecenben is azt tapasztaltam, hogy nemcsak a közönség, hanem a vezető emberek sincsenek tisztában azzal, hogy a mi intézményünk milyen célt szolgál, mit nyujt s ezért hallottam azt is, hogy vannak Debrecenben vezető emberek, akik ugy nyilatkoztak, hogy a mi pénztárunk csak a járulékokat tudja beszedni, de adni vajmi keveset ad. Ha ez igy volna, akkor mi pénzügyileg egészen másként állanánk, mintahagy állunk. A mi pénzügyi talpraállásunkat éppen a segélyezésre forditott óriási kiadások teszik lehetetlenné, holott kivánatos volna, hogy mi *necsak táppénz és egyéb segélyt adjunk, necsak gyógyszert fizessünk a tagoknak, necsak azt a 2400 orvost és 2000 tisztviselőt fizessük, hanem egyuttal tartalék alapot teremtsünk, melyből intézményeket létesithessünk, kórházakat, szanatóriumokat csinálhassunk.* Hogy ez mennyire szükséges lenne, arra nézve csak egy példát emlitek fel. Az Országos Társadalom Biztositó Intézetnek 30—40.000 tuberkulotikus és tüdőcsucshurutos tagja van. Ezek számára saját intézményeinken kivül, beleértve a kórházakat és szanatóriumokat, mindössze 1500—2000 férőhelyünk van az egész országban. Ez is bizonyitja, hogy mennyire szükség volna önálló intézmények létesitésére. Nemcsoda tehát ha a pénztár megkivánja a *dolgozó betegek érdekében,* hogy azok, akiket a törvény kötelez a járulékot be is fizessék.

Amit a pénztár egy év alatt segélyképen kiad

Hogy mi segélyezésre mit adtunk ki, csak az elmult egy évre visszamenőleg, álljon itt néhány adat. Táppénzsegélyt, tehát készpénz segélyezést *kifizettünk egy év alatt kétszáz milliárd koronát,* kórházi költségekre kiadtunk 80—90 milliárdot. Ebbe nincsenek beleszámitva a terhességi és gyermekágyi segélyek, nincs beleszámitva az a 11 és fél százalék, amit az orvosok kapnak és az a körülbelül ugyanekkora összeg, ami a tisztviselők fizetésére szükséges és az sem, amelyet intézményeink fenttartására elő kell teremtenünk. Mindez élénken bizonyitja, hogy mennyire nem helyt álló ama állitás, hogy mi csak járulékokat szedünk be, de vajmi keveset adunk.

Tavaly jártam Belgiumban s az ottani tapasztalataim alapján mondhatom, valahányszor ezekről a kérdésekről szó esik, hogy *a mi közönségünk a szociálpolitikai intézkedésekkel szemben nem tanusit kellő áldozatkészséget és megértést.* Ilyenkor mindig eszembe jut Belgium példája, ahol ugyszólván az ország minden lakosa tagja a pénztárnak, azonban a jól szituált emberek soha nem veszik igénybe azokat. Befizetik a járulékokat, de csak azért, hogy a segélyre szoruló embereknek több jusson. Soha ott panasz a pénztárak ellen nem hangzik el, holott a szolgáltatások Belgiumban nem olyan magasak, mint nálunk, sőt határozottan kisebbek. Ez áll Németországra is.

Az „ál-betegek"

Én elismerem, hogy hibák, bajok és ebből eredő panaszok vannak. Ezen azonban nem lehet csodálkozni, hiszen a munkásbiztositás a legutóbbi időkben gyökeres reformokon ment át s uj emberek egész tömegét kellett belekapcsolni az Intézet müködésébe s azon felül az uj munkásbiztositási törvény alapján a tagjaink száma is hónapról-hónapra szaporodik. Ezek a panaszok nagyon sokszor erednek abból, hogy az emberek nem ismerik a törvényt és nem tudják, hogy a törvény szerint mire van joguk, igényük. Sajnos, sokan vannak olyanok is, akik intézményeinket ki akarják használni és sokszor kvánják azt, — ami nekik a törvény értelmében nem jár. Ezek az ugynevezett ál-betegek. A mi intézményünk sajnos nincs berendezve még arra, hogy munkanélküliség esetére segélyeket adjon a nékülözőknek. A mi intézményünk csak a beteg munkások és családtagjaik gyógykezelését és segélyezését vállalhatja. Ezt különben a munkásság tulnyomó többsége tudja és be is látja. Az intézet vezetőségének eltökélt szándéka, hogy soha a panaszok meghallgatása elől el nem zárkózik. A vezetőség minden egyes tagja ettől a gondolattól át van hatva és sok ezer esetben már eddig is készséggel és szeretettel orvosolta a segélyre és támogatásra valóban rászorult tagok panaszait. Csak azt kivánja az intézet vezetősége elérni, hogy a nagyközönséget is hassa át a szociális politikai célok elérésére irányuló őszinte törekvés s akkor meg vagyok győződve róla, hogy az intézet és a közönség közötti ellentétek, surlódások, melyek a multban gyökeredztek, kiküszöbölődnek s ha a közönség meggyőződik arról, amit én itt elmondottam, akkor maga is valóban a legnagyobb megértéssel fogja támogatni ezt a mai időkben oly nélkülözhetetlen egészségügyi és szociális intézményt.

A Téglavető szörnyüségei

Kérdést intéztünk ezután dr. Alföldy Béla alelnökhöz a debreceni Téglavetőben szerzett tapasztalataira vonatkozólag, melyről a következőket volt szives mondani:

— Hogy nekünk közegészségügyi és szociáis téren mennyi a teendőnk, arról számtalanszor volt alkalmam meggyőződni, mióta mint az OTI. alelnöke, járom az országot. Nincsen az országnak egyetlen pontja sem, ahol ne látnám a tuberkolózis rettentő pusztitását. Egyik helyen a nyomor, a másik helyen a lehetetlen lakás viszonyok, a harmadik helyen a higiénia követelményeinek meg nem felelő munkahelyek okai ennek a pusztitó betegségnek. Módomban állt a különben szépen fejlődő Debrecen városának egyik perifériáján lévő nyomortanyáját, a *Téglavetőt* meglátogatni. Őszintén bevallom, hogy ez a szörnyü látvány egyenesen megdöbbentett. Föld alatti odukban huzódnak meg itt a sok gyermekes családok egész tömegei, a legnagyobb nyomorban, a leglehetetlenebb higiéniai viszonyok között. Lehetetlennek tartom azt, hogyha Debrecen városának különben megértő vezetősége látná ezt a nyomortanyát, ne tenne meg mindent ennek a helyzetnek mielőbbi megváltoztatására. Soha egy rakáson ennyi gyermeket nem láttam, ami még inkább elszomoritott. *Az a gondolat támadt bennem, hogy itt a nemzet egész generációinak kell ugy fizikailag, mint erkölcsileg elpusztulniok.* Ha volna módom és alkalmam hozzá, magam kérném meg, mint jó magyar, a város vezetőit, mint jó magyar embereket, hogy *segitsenek ezen a lehetetlen helyzeten és pusztitsák el a tuberkulózisnak, a vérbajnak, gyermek fertőző betegségeknek és az erkölcsi züllésnek ezt a szörnyü tanyáját.*

*

Alföldy alelnök meleg magyar érzéstől áthatott szavait ezeken a hasábokon tolmácsoljuk a város urainak. Mert végre itt lenne már az ideje, hogy a Téglavető ügyét ne csak tárgyalják, hanem meg is oldják és pedig ugy, amint azt a helyes szociális érzés és a magyar lélek diktálja.

A világhirü szabadalmazott
Schőberl-ágy
Nappal fotel — éjjel ágy
Kizárólag
SCHÖBERL RÓBERT
pat. butorgyárosnál kapható
Budapest, IV., Harisköz 4.
Óvakodjunk silány utánzatoktól, képviselet vagy viszonteladás nincs

Patkányt,
egeret, poloskát svábbogarat azonnal irthat törvényesen védett kiváló minőségü irtószerrel. Nagyon olcsón kapható:
STERN festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)
Saját érdekében győződjön meg.

Nincsen párja árban, minőségben és tartósságban a **Gerő**
férfi-, fiu- és gyermekruháinak.
Debrecen, Piac-u. 39. Keresse fel, meggyőződik erről.

HIREK

1928 november 4 (Vasárnap)

Prot.: Károly Kath.: Károly.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10 - 12 óráig.

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Megváltó, Piac-utca 18, Aranyangyal, Piac-utca 50, Sas, Hatvan-utca 70, Tisza, Péterfia-utca 7.

1928 november 5 (Hétfő)

Prot.: Imre. Kath: Imre.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Istentiszteleti rend vasárnap, 1928 november 4-én:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Hegedüs Kálmán. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel, 11 órakor dr. Hajdu Gyula; délután 5 órakor Uray Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téren délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 2 órakor Kolozsváry Kiss László. — Ispotálytemplomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Molnár Ferenc. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Baksa Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Módis László; Nyilas-telepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Madar Zoltán; délután 3 órakor Papp Gábor. Nyulas-barakkban délután 3 órakor Murányi Zoltán. Csapókertben délután 3 órakor Gerda Sándor. Ondód-Vedresdülőn prédikál és urvalsorát oszt Vajda László. Bánkon Siposs Imre; Wolaffka-telepen délelőtt 10 órakor Magyar Bertaan. Vagongyárban szombat délután 3 órakor Uray Sándor. Kossuth-utcai templomban délelőtt fél 9 órakor ifj. istentisztelet: dr. Dancsházy Sándor.

A római katholikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend Egész napos Szentségimádás. Szentségkitétel reggel 6 órakor. Misék minden félórában. Piarista mise 8 órakor Délelőtt fél 10-kor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután szentolvasó és litánia. Szentségbevétel 5 órakor. A szentbeszédet dr Rózsa Jenő mondja

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet november 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos ev. vallástanár, h. lelkész tartja.

Az ev. templomban vasárnap délben fél egy órakor leventeistentiszteletet tart Labossa Lajos h. lelkész.

Unitárius istentisztelet.

Dr. Csiki Gábor budapesti missziói lelkész vasárnap, november 4-én délelőtt 10 órakor a hatvan-utcai templomban istentiszteletet tart. Istentisztelet után a gondnoki hivatalban presbiteri ülés lesz.

— **Az evang. Filléregylet közgyülése.** A debreceni Evang. Filléregylet november 6-án délután 5 órakor az evang. egyház tanácstermében (Miklós-utca 3. sz.) tartja rendes közgyülését. Tárgyai: 1. Évi jelentés. 2. Számadások és számvizsgálók jelentésének bemutatása. 3. Megemlékezés Farkas Győző elhunyt lelkészről. 4. Tisztujitás. 5. Eseteges inditványok.

— **A Péterfia-utcai egyházrész** november 13-án reggel 8 órakor választja meg tanácsát a Nagytemplomban. A választási eljárás a reggeli istentisztelet után kezdődik. Szavazás esetén a szavazás helye: a Kálvintér 7. sz. alatti iskola.

Ma lesz a Szociális Misszió Társulat és Leány klub diszközgyülése

(A Hajdufőld tudósitójától.) Ma, vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja meg diszközgyülését a debreceni Szociális Misszió Társulat és a „Boldog Margit" Leányklub. A közgyülésen, amely a vármegyeháza dísztermében lesz s amely iránt Debrecen katholikus társadalma körében óriási érdeklődés nyilvánul meg, — résztvesz dr. *Bernolák* Nándor v. miniszter is.

A diszközgyülés teljes programmja a következő:

1. Himnusz. 2. Elnöki megnyitó, tartja: dr. Lindenberger János pápai prelátus, apostoli helynök. 3. A Szervezetnek és a Leányklubnak 10 éves titkári jelentése. Felolvassák Baumann Lujza és Nagy Margit. 4. Szavalat: Veress Irmus clubleány. 5. Dr. Bernolák Nándor v. miniszter beszéde. 6. Dr. Vértessy Frigyes pécsi teologiai tanár beszéde. 7. Tisztujitás. 8. Pápai himnusz.

Belépti dij nincs, az érdeklődőket szivesen hivja és várja a *rendezőség.*

— **Müsoros estély a pályaudvari KANSz.-Otthonban.** A Máv. pályaudvaron levő KANSz.-Otthon helyiségében november 4-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tartandó, kizárólag családias jellegü, tánccal és hurkaesttel egybekötött müsoros előadás lesz. Müsor: Szavalat. Egy letiport nemzet jajszava. Irta: Thuránszky Zoltán, szavalja: Dáry Ilike urileány. Irredenta dal. Énekli: Szabó Mancika urileány. Anna, dráma 3 felvonásban. Szereplők: Dáry Ilike, Dáry István, Szilty Gyula. Főrendező Balogh Béla.

— **A Patronázs egyesület áldásos munkája.** Szabó Béla 16 éves gyermeket az igazságügyminiszter beutalta az egyetemi klinika szemészeti osztályára, mert a gyulai szeretetházban a szeme trahomás lett. Két heti gondos kezelés után a klinikáról a mai napon gyógyultan elbocsátották. Miután Debrecenben ninesen senki hozzátartozója, mert apja Amerikában van, anyja pedig Kisvárdán él, ezért a gyermeket a Patronázs Egyesület vette át s ideiglenesen az Egyesület otthonában utaltattak be. A Patronázs Egyesület fog gondoskodni arról, hogy a gyermek Kisvárdán lakó anyjához el tudjon utazni.

— **Hogy alakultak a terményárak 1928 nyarán.** Most készült el a terményárak ezévi statisztikája 1928 augusztus 1-i állapot szerint. Eszerint a buza ára volt mázsánkint 27—28 P, rozs 24 P, árpa 24—25 P, zab 26—27 P, tengeri 30—31 P, réti széna 10—14.50 P, lóhere 12—16 P, alomszalma mázsánkint 2—3 P.

— **Hol sörözzünk vasárnap?** Mátyás király sört csapolnak Márkus Jenő „Városház" vendéglőjében. Nagyszerü zóna étlap van, malac tokány, őz tokány, nyul pörkölt, mészáros tokány, csángó vetrece és egyéb különlegesség.

— **A Kath. Otthon uj székháza alapja javára** befizetett önkéntes adományok: N. N. 1000 P, Krummergruber Emil 600, dr. Kollányi Ferenc, Brém Lőrinc, Wilhelms Emil, Faber Kálmán, Vitárius János 100—100 P, Boros Nándor, dr. Falk Tibor, Samu János 50—50 P, Szirmay Árpád, N. N. 40—40 P, Major Mihály, özv. Jeney Albertné 30—30 P, Vittkó József, Török Kálmán, Fogarassy József, Gaál Károly 20—20 P, Rassovszky Kálmán, Bailer Antal, Bujdos István, Venczell Ede, dr. Vizy Miklós, dr. Ambrus János, Dutkay Pál, Csekó Gábor, Hármán András, Blazsejovszky János, Lukács Béla, Tulcsik Albert, Dávid Zoltán 10—10 P, Máthéi Endre 5 P, Schneeweis Ferenc 3 P, Gazdag Irén, Hajdu Teréz, Kuti Andor, Milosch Magda, Nagel Henrik, Végh Boriska 2—2 P, Bubán Kálmán, Csordás Róza, Csudai Pálné, Glóc Béláné, Glócc Irén, Helmeci István, Jenei Tibor, Fogarassi Jolán, Dobos Mária, Kecskés Margit, Kecse Zsigmond, özv. Kiss Dánielné, Lévai Irma, Misovics Pálné, Nagy József, Nagy Mária, Sándor Józsefné, Szabó Margit, Szabó Mária, Szabó Zsuzsa, Sziklai Margit, Törő Zsuzsa, Ujvecki Mária, Vadász Erzsébet, Weisz Rezsi 1—1 P, összesen 2645 pengő.

Kamminger hölgyfodrász
Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyondolálás

— **Házasság.** Nemes Magda és Padányi Gulyás Endre november 11-én, vasárnap délelőtt 12 órakor a Koháry-utcai unitárius templomban házasságot kötnek.

— A **Tanitók Vegyeskara** vezetősége ezuton tudatja a tagokkal, hogy a karmester lemondásával bekövetkezett válság megoldást nyert. A vezetést Bodnár Lajos ének- és zenetanár elvállalta. Az első gyakorló óra november 5-én, hétfőn délután 6 órakor kezdődik a szokott helyen, az Otthonban. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését kéri s uj tagokat is örömmel fogad a vezetőség.

— **Óvodamegnyitás.** A Nagyvárad-utcai óvoda november 5-ikén megnyilik és jöhetnek óvodába a gyermekek. Nagy Ida, kisdedóvónő.

— **NyUKOSz-hirdetmény.** Főcsoportunk november 5-én, hétfőn bajtársi összejövetelt tart az „Angol Királynő" szálloda fehértermében esti 8 órai kezdettel és kérjük tagjainkat, hogy ezen összejövetelen minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek. Elnökség.

— **Egyetemi hallgatók figyelmébe!** Orvosi, jogi és gazdasági szakkönyvekben nagy raktárt tart és minden hallgató megrendelését pontosan intézi a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon 2-96.

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.**

— **Chrysanthem** cserepes és vágott kapható Gulyás kertészet, V., Budai Ézsaiás-utca 27.

— **Irány szinház után! A hangulatos énekes komikus zenéhez a Városház étterembe.**

— **Amatőrök felvételeit** kidolgozza, megnagyitja. Szakszerü munka, olcsó árak. Berzéki Fotóbörze, Ferenc József ut 38. Az udvarban.

Eladó földbirtokok.

Nyiracsádi uton 16, Macson 6, Fancsikán 8, Nagyálomzugban 37, Ondód vedres düllőben 3, Fái düllőben 3, Szováton 82, Bánkon 20, Halápon 15, 8, 52 holdas tanyásbirtokok.

Parcelázunk az Elepen 212, Pallagon 131, Sámsoni uton 125, Nábrádon 430 holdas birtokokat.

Feles bérletbe adunk Elepen 110 holdas birtokot, haszonbérbe pedig 200 holdast H-pályiban.

Eladó házak a város bármely részében, emeletes bérházak, uj családi házak azonnali beköltözéssel.

Mindennemü adás-vételnél olcsó kamatu hosszulejáratu vagy váltókölcsönt folyósitunk az érték feléig.

Dijtalan felvilágositást nyujt vétel, bérlet, kölcsön ügyekben

Debreceni Bankház
Miklós-utca 7. szám.
Telefon: 2—16.

A mozgószinházak közleményei:

Szombat—vasárnap:

APOLLO

Jackie Coogan és Claire Windsor a főszerepben:

A riadó

egy kis hős katona története 8 felvonásban. Megelőzi:

Dáriusz országa

Kellermann expediciója Perzsiában 7 felvonásban.

VIGSZINHÁZ

Csak felnőtteknek!

A singapori titok

tengeri dráma 8 felvonásban. Főszereplők: Ramon Novarro és Joan Crawford. Megelőzi:

Ketten a lejtőn

világvárosi történet 7 felvonásban. Főszereplő: Norma Shearer.

URÁNIA

Az elsodort Chaplin

vagy:

A Chaplin fiu esete Jozefine Héklerrel

Egy szegény ifju regényes története 6 felvonásban. Főszerepben a humor királya: Charlie Chaplin. Megelőzi:

Hirnév és szerelem

vidám kalandok 7 felvonásban.

Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

Előzetes jelentés:

Hétfőtől a Vigszinházban Gréta Garbo és John Gilbert főszereplésével Karenin Anna filmdráma. Teljesen uj feldolgozásban.

Hétfőn—kedden az Apolóban: Csak felnötteknek! Serdülő lányok, az ifjukor szerelmi tévelygéseinek filmje. Kisérő három burleszk.

METEORBAN

Vasárnap:

A bucsukeringő

Dráma 8 felvonásban Liane Haid és Willy Fritsch-el.

És a fényes kisérő müsor.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Orvosi hir.** Dr Róna Jenő bőr és nemi betegségek szakorvosa rendelőjét Hungária épületből Piac-utca 28. szám alá helyezte.

— **Donkozák kórus uj müsorral november 5. Arany Bika. Jegyek Méliusznál, Arany Bikában. Jegyárusitás vasárnap egész nap az Arany Bika halljában és este a pénztárnál.**

— **Ungváry József faiskolája Cegléd,** mint értesülünk, megkezdte a szállitást. Budapesti irodája Andrássy-ut 54. Oktató árjegyzék ingyen.

— **Tekintse meg** Fülöpné, Benedek Ilona kalapkülönlegességeit. Szalon Péterfia-utca 42.

— **Dr. Székely Béla** ügyvédi irodáját Rákóczi-utca 28. szám alatt megnyitotta.

— **Jazz Band játszik ma, szombat estétől naponként Nemesszeghy karmester vezetésével. Hangulatos énekes társulatával játszik. Ilyen hangulatos uj müsorral alig volt zene még a Márkus Jenő „Városház étteremben" Szinház után vacsora különlegességek.**

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.**

— **Gyomor-, bél- és anyagcsere betegeknél** a természetes „Ferenc József" keserüviz az emésztőszervek müködését hathatósan előmozditja s igy megkönnyiti, hogy a táplálóanyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsulyozzák, hogy a **Ferenc József** viz különösen ülőéletmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

TESTEDZÉS

A Nemzeti lesz mai ellenfele

a Bocskaynak. A Nemzeti debreceni szereplése attrakció számba megy, hiszen olyan szép eredményekkel dicsekedhet az idei szezonban a Nemzeti, hogy joggal tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. A bajnoki tabellán igen előkelő helyezést ért el, játékstilusa pedig olyan stilusos, ami csak a szép footballt játszó csapatok sajátsága. A Bocskay szokott felállitásban játszik, csak a gyengélkedő Keviczky helyén lesz tartalék. A szépnek igérkező mérkőzés délután fél 3 órai kezdettel lesz a Diószegi uti sporttelepen.

Az amtatőrbajnokságban

teljes fordulót absolválnak a csapatok. A két legérdekesebb mérkőzés Nyiregyházán kerül eldöntésre, ahol a DEAC a NyKISE-vel és a DVSC a NyTVE-vel csap össze. Mind a két mérkőzésen a vendéglátó csapatok a favoritok. Debrecenben a Bocskay—Nemzeti mérkőzés előtt a Nagykállói SE játszik a DMTE-vel. Ez a mérkőzés délelőtt 10 órakor kezdődik, mig utána fél 1 órakor a DKASE—TMOVE mérkőzés kerül eldöntésre. Berettyóujfaluban a BUSE és a KSE csapatai küzdenek meg.

A mult héten kedden

igen népes ülést tartott az alszövetség tanácsa, ahol a tagok a legnagyobb objectivitással szóltak hozzá a tárgyalás alá kerülő ügyekhez, ami minden esetben igen nivós vitát eredményezett. Örömmel állapitjuk ezt meg annál is inkább, mert a gyülölködés és a clubfanatizmus eltünte egy szebb jövő biztositékát nyujtja. Nagy feltünést keltett a tanácsülésen az elnökség azon bejelentése, hogy az eddigi intézőbizottsági előadó ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el s ezért szükségessé vált tisztségének behelyettesitése. Ugyszintén most töltötték be a fegyelmi bizottság előadói tisztét is és pedig az intézőbizottságba dr Szalay Károly, a fegyelmi bizottságba pedig dr Benkő Lajos személyében. E két értékes sportembernek az alszövetségbe való visszatérése nagy örömet keltett. Rákos Győző a BUSE képviseletében különböző vádpontokból álló deklarációt olvasott fel a BUSE sérelmeiként a Biró Testület, illetőleg annak elnöke ellen, amiben a BT jelen volt képviselője szigoru vizsgálat megindítását kérte.

SZINHÁZ

Csokonai-szinház müsora:

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árakkal: **Mesék az irógépről.**

Vasránap este bérletszünetben: **Régi nyár.**

Hétfő A) bérletben: **Éva grófnő.**

Kedd B) bérletben: **Gyurkovics-fiuk.**

Szerda délután 3-kor ifjusági előadásul **Orlow. Operett.**

Szerda este C) bérletben: **Tatárjárás.**

A hajduböszörményi szinház. Kedden ese hozta szinre Hajduböszörményben *Pethes* szintársulata Kálmán I.: Tatárjárás cimü operettjét *Révész* B. jutalomjátékaként, a közönség elég szép érdeklődése mellett. Az operette hangulatos, magyar levegőjét *Szilvássy* Tusi bájos, művészi alakitása, csengő hangja vonzóvá varázsolta, s *Hercegh* Tesszával az együttesben a lehető legjobbat nyujtották. *Doby* Mica mély érzéssel megjátszott szerepe, megrázó művészete kitünő hatással volt partnerére is.

Kőszeghy főhadnagyát a legelső helyen kell emlitenünk. A jó svádáju fiatal szinész sok szivvel, lüktető drámai erővel, s oly müvészi játékmodorral oldotta meg a legnehezebb jelenetet, hogy ezuttal beférkőzött a közönség szivébe. *Révész* groteszk mozdulataival, ügyes táncával frappirozta a közönséget, s *Fehérrel* együtt állandó derüt, nyiltszini tapsot aratott. *Baranyai* Manci finom humorával, *Krasznay* kisebb szerepében eredeti beszéd technikájával tünt ki, hasonlóan *Stella* is. Kellemes hatást váltott ki, Hajdu Bandi kiünő zenekarának müvészi közrejátszása, mely kifogástalanná tette a darab rendezését. *(mol.)*

A szinházi iroda hirei:

Ma, vasárnap délután Timár, Ferenczy, Antók, Tamás, Misoga, Szigeti felléptével a nagysikerü **Mesék az irógépről** kerül szinre. — Szentgróthy kegyelmes urat ezuttal a népszerü **Lázár Tihamér** alakitja.

Ma, vasárnap este: **Régi nyár.**

Holnap, hétfőn A) bérletben: **Éva grófnő.**

Kedden este B) bérletben: **Gyurkovics fiuk.**

Szerdán és csütörtök este megismétlik a **Tatárjárás** pazar előadását.

A Csokonai-szinház a Magyar Hét tartamára minden vevőnek, aki legalább tiz pengő értékü árut vásárol magyar kereskedőnél, az Iparkamara által kiállitott utalvány felmutatása ellenében 20%-os kedvezményes szinházjegyet engedélyez.

Kedvezményes jegyek kizárólag 5—7 óra között adatnak ki!

Jön: **A férj vadászni jár!** Mulatságos francia pikantéria kizárólag felnőttek részére (péntek, szombat és vasárnap este **fél 9-kor.**)

Orlow — szerdán délután ifjusági előadásul.

Az idény szenzációja lesz:

Ábris rózsája

Szigeti Jenő, Tamás Benő, Misoga László együttes fellépésével!

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Apritott fa	I. oszt.	. . P	4.20
„	„ II. „	. . . „	3.60
Hasábfa	I. „	. . . „	3.60
„	II. „	. . . „	3.—
„ vagon	I. „	. . . „	3.20
„	„ II. „	. . . „	2.80
Porosz kőszén		. . . „	8.—
Hazai szén	I. oszt.	. . . „	5.—
„	„ II. „	. . . „	3.60

mázsánként, házhoz szállitva, készpénzfizetés esetére.

Készpénzért!

rendkivül olcsón áruljuk téli kabátjainkat, szőrmés bekecseket, városi bundákat, férfiöltönyöket és fiu téli kabátokat.

Vásároljon nálunk magyar árut, mert:

Magyar munka, magyar jövő,
Magyar boltos, magyar vevő.

Debrecen legnagyobb férfi, fiu és gyermekruha áruháza a

Magyar Ruhaipar

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.61 1/2

Budapest 90.61 és fél, Berlin 123.78, New-York 519.67 és fél, London 2520, Páris 20.30 és fél, Milano 27.21 és fél, Prága 15.40, Belgrád 9.13, Bukarest 3.13 és fél, Bécs 73.19, Amsterdam 208.50.

Nyilttér

Dezső nevü fiam adósságaiért felelősséget nem vállalok.

Kolonics Sándor.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Zongorák, Pianinok

világmárkás uj és alkalmi vételekben

Nagy karácsonyi vásár

Zongorák és pianinók már 800—2500 pengőig terjedő árban 10 évi jótállással, **kedvezményes fizetési feltételekkel** kaphalók nálunk.

(Mindennemü javitást, hangolást, bőrözést, szakmunkásainkkal bárhova vállalunk.)

Használt zongorákat ujakra átcserélünk.

Zongorákat, pianinokat magas készpénzáron sürgősen **veszünk.**

Kernács és Társai

bizományosok

Budapest VI, Teréz-körut 43/B

(Válaszbélyeg beküldését kérjük.)

Debrecen szab. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

50151/1928. C. szám.

Hirdetmény

Korábban kibocsájtott hirdetmény utján tudomására hoztam a város közönségének, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 98982—1928. K. M. számu rendelete értelmében lugkövet és ennek oldatát csupán ipari célokra és házilag végzett szappanfőzéshez szabad kiszolgáltatni, de ezekre a célokra is csak 2 kgr.-os vagy ennél nagyobb mennyiségben.

A lugkő kiadása csakis kérelem folytán kiadott vásárlási engedélyre történhetik, amely kérelmet a város elsőfoku közigazgatási hatóságánál kiállitandó jegyzőkönyv utján lehet előterjeszteni, amikor is iparosoknak iparjogositványát fel kell mutatni, a házi szappan főzésre igényt tartónak pedig legalább 10 kilogrammnyi zsiradék meglétét kell igazolni.

Mivel a rendeletnek egyes intézkedéseivel kapcsolatban a közönség köréből félreértésre mutató hiresztelésről szereztem tudomást minden féreértés, vagy kétség eloszlatása céljából közlöm, hogy folyó évi október hó 31-étől kezdődőleg az emlitett rendelkezések életbelépnek, vagyis ettől kezdve lugkövet csak hatósági vásárlási engedélyre szabad kiadni.

A redelet utolsó §-a folyó évi december hó 31-ig terjedő időre csak azt engedi meg, hogy kizárólag házi szappan főzés céljára az eddigi bádog dobozos csomagolásban 2 kgr.-nál kisebb menyiségben is lehet lugkövet kiadni; de az ilyen vásárláshoz is hatósági engedély szerzése szükséges.

Debrecen, 1928. október hó 29.

Dr. Vass Károy,
városi tanácsnok.

Szőlőoltványok gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a

Kállósemjéni Szőlőtelep Rt.-nál KÁLLÓSEMJÉN.

Kérjen árajánlatot.

Debrecen szab. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

56761/1928. B. szám.

Hirdetmény

A Bethlen és Mester utcák sarkán épült 16-os számu vasbetonsátor megüresedett. Felhivja az elsőfoku közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottak (hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák) vagy ilyen igénylők nem létében ezt a betonsátort bérbevenni kivánó debreceni illetőségü igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlete iránti igényeiket az I. foku közigazgatási hatóság (Kossuth-utca 20. földszint 40. szám)-nál bezárólag november hó 16 napjáig délelőtt 12 óráig irásban jelentsék be.

Az igénylő 72 pengőt készpénzben vagy óvadékképes értékpapir alakjában (takarékbetéti könyvön) a város házipénztáránál az igény bejelentése előtt helyezze letétbe és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolja.

A bérleti idő tartama 3 év.

A vasbetonban a tetszés szerinti árusitást lehet végezni.

Debrecen, 1928. október 26.

Dr. Vass Károly,
városi tanácsnok.

25847—26056/1928. II. sz.

Hirdetmény

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 44938/1928. O. F. B. számu itéletével Debrecen szab. kir. város földbirtokrendezési ügyében megváltott mezőgazdasági ingatlanok árát megállapitotta. Az itélet folyó évi október hó 30-tól kezdve 15 napig a város kiadóhivatalában földszint 9. számu szobában közszemlére lesz kitüzve, ahol azt bármely érdekelt megtekintheti.

Debrecen, 1928. évi október hó 29.

Városi tanács.

Női felöltők

Bundák, ruhák, kalapok

óriási választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be

Rózsa áruházban

Alföldi palota

(Bikával szemben.)

Eladó

a Márton Kálmán-utca és a Létai-ut keresztezödésénél országutra fronttal már teljesen beépitett területen 263 négyszögöles

házhely

Felvilágositást nyujt:

Ügyvédi iroda, Szent Anna-utca 11. sz.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfakereskedelmi Rt.-nál

Debrecen, Sas-utca 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyző palota.)

Gazdák és földbirtokosok!

Őszi trágyázáshoz használjanak **Fekál Komposzt trágyát,** legjobb, legolcsóbb, más mütrágyát hozzáadni nem kell és óriási terméstöbblet hozhatása négy évre terjed. — Gyártja és eladja:

Debreceni Trágyagyár R.-t.

Szent Anna-utca 64. szám. Telefon 6—29. szám.

Bagi és társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. —o— Sürgönycim: BAGI, KABA —o— Alapitva 1897. évben.

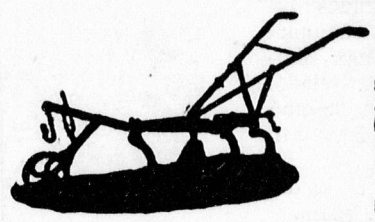

SZÁLLIT mindenféle **gazdasági gépeket,** javitott rend szerü osavaros **kapálóekéi** a legelterjedtebbek, átalakit **magánjárókat,** készit **gépiakatos, vasesztergályos, rézöntő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.**

Kutfurási vállalata artézi kutak rendbehozását. teljes szavatossággal készit uj artézi kutakat bármely mélységre, végez próbai furásokat és elapadt „Cässe" traktorok képviselete.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

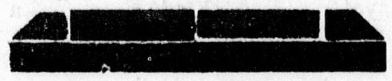

Folytonégő kályhák. Egyszerü és zománcozott takaréktüzhelyek. Kályha-előtét, tálcsák, fásládák. -- Egészségügyi-, háztartási cikkek, vasáruk igen olcsón.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Fiatal
szellemes urhölgy levelezne intelligens 30-40 év körüli uriemberrel. Váleszokat „Ha jön a tél" jeligére a Hajdufőld kiadóhivatal továbbit 1346

Intelligens
fiatal független urinő keresi azon fiatal ügyvéd ismeretségét, aki hivatalos ügyeit is elintézné. Pontos cimü levelre válaszolok. Levelek „Kryzantin" jeligére a kiadóba kérek. 478

„Erzsike"
miért nem ir? Válaszát kéri „Doktor." 1312

„Pajtásházasság 85"
jeligére levelem megkapta-e? Választ ezuton tudatni. „M" 3713

Házasság
céljából megismerkednék némi hozománnyal rendelkező intelligens nővel. Levelet „Biztos állás" jeligére a kiadóba kérek 3641

Középkoru
uriember szolid urinő ismeretségét kerés házasság céljából. — Választ kiadóba „Középkoru" jeligére kér. 3640

Falukról
tanyákról, pusztákról intelligens gazdalányok hadiárvák, özvegyek 14—26—42—200 holdas tanyásbirtokkal, készyénzhozománnyal tömegesen férjhezmenének. Válaszbélyegért bővebbet. Kincses kisgazda Orosháza 3696

Házasság céljából
szeretnék megismerkedni 25—30 év közötti leány vagy magános özvegy nővel. Házam és kis földem van, én magam 50%os rokkant vagyok. — Leveleket „Házasság" jeligére kérek. Csak teljes cimü levelekre válaszolok

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
egy szép szoba, konyhás lakás rendes házaspárnak, azonnal elfoglalható. Egy Meidinger kályha eladó. Homokkert, Szabó Kálmán utca 34. 810

Uj
szoba, konyha kiadó. Bihari utca 9. szám. 803

Forgalmas
helyen üzlethelyiség azonnalra kiadó. Bocskay tér 12. 3702

Utcai
butorozott szoba és előszoba azonnal kiadó. Szent Anna u. 50. 3691

Csinosan
butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó központon. Csapó utca 6. 3715

Emeleti
modern 4 szobás utcai lakás azonnal kiadó. Csapó utca 24. 820

Kiadó
egy szoba, konyha november 15-re. Darabos utca 21. 824

Kiadó
azonnal egy szoba, konyha, speiz, kerttel együtt. Nyilastelep, Munkás utca 17. 3719

Egy
szoba, konyha azonnalra vagy 15-re kiadó. Suhajda utca 5. Ujvárosi uton. 780

Csinosan
butorozott szoba — azonnal kiadó két személyre. Csapó 6. 3716

Butorozva
két szoba, konyha kiadó, egy szoba butor behozható. Némethy, Csapó 71. 1352

Kiadó ház
2 szoba, konyha, kamara, gyümölcsös. — Honvédtemető utca 17 1343

Két
világos pinceszoba kiadó. Nap utca 1. sz. 741

Egy szoba,
konyha, villannyal dec. 1-re kiadó. Nyugati utca 34. 1332

1 szoba, konyha
villanyvilágitással, — modern lakás kiadó 15-ére. Pesti u. 49. 1329

A KÜLFÖLD HUMORA

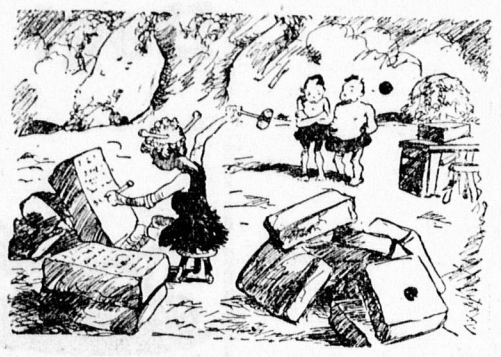

A kökorszakban

Nagyszerü gépirónőre tettem szert. Óránként négy szót is leir.

„Goblin"

Kiadó
azonnal Mester utca végén két szobás kis lakás, nagy, nyitott verendával, különálló ház udvar és kerttel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17. 806

Kiadó
azonnal két szobás és egy szobás lakás vágóhidi villamos megálló mellett. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 807

Kiadó
a főtéren butorozott szoba, konyhával, olcsón. Értekezni Csapó kert, Mátyás király u. 41. 3718

Kiadó
butorozott szoba egy, eseteg kettő nő részére. Rákóczi 11. 1340

Kiadó
háromszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal, jutányosan. Ujkert, Lehel 39. 1336

Egy
szoba, konyha, verenda kiadó. József kir. herceg utca 61. 1347

Kiadó
udvari szoba magánosnak. Szappanos utca 4. szám. 786

Kiadó
pincelaklás gyermektelen házaspárnak. — Vár utca 8. 808

Butorozott
szép, tágas konhyha, spájz mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Csapó-utca 61. 830

Különálló
egy szoba, konyha november 15-re kiadó. Hatvan-utcai kert Diófa-utca 4. szám. 832

Három szoba
mellékhelyiséggel, külön udvarral azonnal kiadó. Csapó utca 50. 776

Kiadó
egy szép nagy utcai szoba, előszoba, kapualatti különbejárattal garosn lakásnak vagy külön konyhával, minden mellekhelyiségeivel kevéstagu családnak. A lakás azonnal is elfoglalható. Kandia utca 5. 777

Egy
szoba, konyha, speiz, villanyvilágitással kiadó. Pesti utca 49. nov. 15-re. 782

Szép
butorozott szoba teljes ellátássa kiadó a központban. Iskola utca 8. 783

Csinosan
butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. — Érdeklődni Fischer cipőüzlet, püspöki palota. 3711—1

Piac 59., földszint
nagy, szép szoba kiadó. 3661

Széchenyi-utca
14. egy butorozott szoba kiadó november elsejére. 3619

Butorozott
szoba kiadó, esetleg ellátással is. Ref. püspöki palota I. 38. 1313

Butorozott
szoba fürdőszobával egy vagy két uriembernek ellátással november 15-ére kiadó. Simonffy-utca 32. sz., I. emelet, balra. 1321

Különbejáratu
parkettes szoba, villany és cserépkályhával, előszobával f. hó 15-ére kiadó. Széchenyi ut 21. 1310

Kiadó
december 1-től Monostorpályi ut 70. sz. alatt ujonnan épült két egy szoba és konyhás lakás. Részletes felvilágositás nyerhető a klinikai telep főportásánál Talefon 1460 1328

Azonnal
kiadó 2 szoba, konyha, spájz, villanyvilagitás István ut 37. sz. 1354

Kiadó
egyszoba, konyha — Szobosztai ut 4. számnál nyilt Uj utca 8. 1357

Kvártély
kapható intelligens leány részére Cserepes-utca 16. 687

Simonyi-ut
34. alatt butorozott szoba kiadó. 1300

Házaspárnak
szápen butorozott szoba konyhasználattal kiadó. Eötvös-utca 4. 1301

Butorozott
szoba intelligens egyénnek kiadó. Cserepes utca 16. 688

Butorozott
szoba kiadó. Eötvös-utca 4. Ugyanott cimbalom eladó. 1280

Egy
szoba, konyha kiadó. Pesti-utca 7. 1280

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba, Széchenyi-utca 50. 3677

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 6. Megbeszélhető szatócsüzletben. 1290

Piac utca
41. szám, I. em. egy előszoba, fürdőszoba és egy irodából álló helyiség kiadó. 3643

Különbejáratu
szerényebb szoba esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Sarok-utca 12. 1308

Egy
szoba, udvarra nyiló, mellékhelyiségekkel kiadó. Apaffy u. 32. szám. 3646

Miért olcsó és mégis a legjobb?

A Hajdusági Ruhaáruházban vásárolt ruha.

Mert saját szabóságunkban kisiparos mestereink által készittetjük vevőink részére a készen vásárolt ruhákat. Ezért ajánlatos mielőtt ruhát szándékozik vásárolni, keresse fel bizalommal üzletünket. -- Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Hajdusági Ruhaáruház
Piac-utca 67. szám.

Központon
külön bejáratu szobák egyetemistáknak, uraknak, házaspárnak jutányosan. Hatvan 29. 3682-1

Egy
szoba, konyha, fás kamarából álló lakás es mühelynek alkalmas helyiség esetleg két lóra való istálló 15-ére kiadó Nyil-u. 58 799

November 15-re
kiadó két szoba konyhás modern lakás 515 □-öl elsőrendü gyümölcsössel. Köntöskert Bezerédi u 32. 757

Kiadó
egy vagy két butorozott szoba központon, előnzös féltételek mellett Király utca 5. II. emelet 765

Jogász
lakótársat keresek — Arany János 22. 765

Butorozott
szoba kiadó, konyha is van hozzá Eötvös utca 21. 769

EGY
komenciós majoros kerestetik, Kigyó-utca 26 772

HÁZTARTÁSBAN
perfekt főzőnő ajánlkozik vidékre, baromfi tenyésztésben varrásban betegápolásban tömegfőzésben jártas — szanatóriumi diétát is értem. Cim a kiadóban. 787

TEHENÉSZ
lehetőleg nagy családdal felvétetik uj évre Tejgazdaság (Szegény házzal szemben) özv. Blájerné. 789

ÁPOLÓNŐ
gyakorlott, elmenne helyben bármilyen beteg mellé, vidékre is. Hüvelyes-utca 5. 3694

TANULÓLEÁNYOK
felvétetnek Vágó Rózsi női divat szalonjában, Vörösmarthy-utca 18. 3693

SZÉPEN
mosok, vasalok, házhoz megyek három pengőért. Teleki-uca 21. sz. 3692

CIPÉSZ
segéd jó munkás felvétetik Grünfeld cipő üzem. 819

BOLTISZOLGÁT
fiatal, nőtlent felvesz Molnár szőnyegüzlet. Piac-utca 40. 3695

MEGBIZHATÓ
intelligens iparos, raktárnoki, vagy hasonló bizalmi állást kere. — Kaucióval rendelkezik. Választ „Becsületes és hüséges" jeligére a Debreceni Ujság kiadóhivatala továbbit. — 747

KISEGITENI
jobb szabósághoz napi 6 órára megyek. Csonka Weselényi-utca 93. 3700

KIFUTÓ FIU
vagy leányt felvesz a Hegedüs és Sándor Rt. nyomdája, Piac-u. 49. szám.

HÁZHOZ
mennék varrni, varrók fehérnemüt, női ruhát, fiu és leányka ruhát. Mester-utca 21. 3703

Butorozott
szoba egy-két személynek, esetleg konyhahasználattal kiadó. Huszár-utca 13. Széchenyikert. 762

Egy
szoba, konyha és verenda kiadó. József kir. herceg utca 61. 1299

Egy szoba,
konyha és verenda november elsejére kiadó. Jozsef kir. herceg u. 61. 1257

Irodának,
salonnak, esetleg két személynek tágas lépcsőházi bejáratu szoba kiadó. Piac u. 58. I. lépcső II. em. jobbra. 1241

Kiadó
novembertől 3 szoba, mellékhelyiségekkel, sertéstartással kedvező feltételekkel. Lehel u. 39. 1252

Kiadó
egy vagy 2 butorozott szoba Király u. 5, II. e. Telefon 961. 563

Utcai
különbejáratu, csinosan butorozott parkettes szoba, fürdőszoba használattal kiadó. — Nemzetőr utca 4. em. 3462

Butorozott szoba
1—2 személy részére Simonyi ut 7 alatt kiadó 1265

Lakásnak
vagy üzletnek kiadó utcai szoba, konyha központban, Józzef kir. herceg u. 25. 1255

Özvegy
urinő egy jobb lakótársnőt keres Török Bálint 23 1262

Kiadó
lakás egy szoba, konyha Katz-telep mellett Hadházi ut 16. D. u. 4 től 1269

Egy
butorozott szoba nov. 1-re kiadó. Péterfia u. 80. sz. alatt hátul a keresztépületben 1277

Mühelynek
2 szép helyiség kiadó, Péterfia utca 9 udvarban. 1250

Magános
kis olcsó szobát butornélkül keresek 15-re. Cim a Hajduföldnél.

Lakás.
Egy-két három szobás, bolt, mühely, pincéraktár azonnal kiadó Sümeghynél, Csapó u. 11. 1245

ÜZLETEK

ÜZLETHELYISÉG
forgalmas helyen kiadó. Érdeklődni Hatvan-u. 1., I. em. ügyvédi iroda 3665

KOMPLETT
hentesüzlet eladó Hajduböszörmény, Kovács Mihály, Dóka-utca 2605. 3672

Piac-utcán
forgalmas helyen kétszobás udvari lakás ügyvédi irodának — vagy orvosi rendelőnek bérbeadó. Megbizottam: Máté ingatlaniroda, Piac-utca 30. 3667

KIADÓ
egy nagy üzlethelyiség bármily célra Széchényi-u. 57. 1316

LAKÁSNAK
vagy üzletnek kiadó utcai szoba, konyha jobbmódu gyermektelennek József kir. herceg-u. 25 1323

Kiadó
egy üzlethelyiség kifőzdének vagy bármilyen célra Árpádtér 26. 763

Negyállomás
teherpályaudvari iparvágányánál levő fatelep, raktár, irodaépülettel, kerítéssel, villany fürésszel és egykaru baltával együtt eladó. Érdeklődés „Fatelep" jeligére a lap kiadóhivatalába 3654

Kvártély
koszttal, mosással heti 16 pengő Kigyó u 43 hátul az udvarban. 811

KERESLET

Német
kisasszonyt keresek lánykám mellé délután 3—tól 7 ig. Cim a kiadóban. 1311

Gyermekek
mellé intelligens leányt lehetőleg németet keresek. Külsővásártér 8. 1309

Télen
lakatlan kerti házban butorozott szobát keresek azonnalra. Címeket a kiadóda kérek. 1292

Külö bejáratu
butorozott szobát keresek esetleg angol, vagy német nyelv tanitás fejében központhoz közel. Vár utca 2 étkezdébe kérek ajánlatot. 1335

A KÜLFÖLD HUMORA

„A ház ura felfedezi az otthondohányzás titkát."

„Götz"

Udvari
helyiségek lakásnak vagy cselédes mühelynek kiadó Batthyányi utca 7 795

Két üzlethelyiség
forgalmas helyen azonnal kiadó Csapó u 24 821.

Egy üzlet
bármily célra azonnal kiadó Márton Kálmán utca 15 800

Üzlethelyiség
kirakatokkal azonnal kiadó értekezni Fischer Vilmosnál Dégenfeld-tér 2. 773

Tollnak
vegy másnak nagy földszinti, pinceraktárak azonnal kiadók Hatvan u. 61. 1327

ELLÁTÁS

Teljes ellátása
elfogad özvegy urnő egyetemi hallgatónőt, tisztviselőnőt vagy felsőbb iskolai növendéket. Cim a kiadóban. 1314

Diák
uri ellátást kaphat jutányosan Hatvan utca 70 I em. 1325

Traktor
vállalkozót keresek megbizásból homoktalaj azonnali szántására Debrecen mellett Guttfreund Menyhért, Hatvan u. 59 3648-1

12—15.000
pengőig financirozó társat vagy társnőt keresek budapesti nagy jövedelmü trafik megvételéhez, közreműködéssel vagy anélkül. — Ajánlatokat „Igényjogosult" jeligére kérek a kiadóhivatalba. 1182

Betegtoló-
kocsikat, ebédlőszőnyegeket, gyermekjátékokat, kályhákat, butorokat és mindenféle ingóságokat megvételre keres az Ingóságközvetitő. 710

ELHELYEZKEDÉS

Ügyes fiu
kifutónak azonnali belépésre felvétetik. Klór Gázgyár u. 4 3652

Szülészeti
klinikára takarítónő felvétetik. —

Jobb házból
való fiut órástanulónak fizetéssel felveszek. — Wertheimer, Csapó 9. 3648-1

Bejárónő
félnapi munkára felvétetik. Felvilágositást nyujt Drogéria, Batthyányi 19. 744

Butorasztalost
keresek butorok javitására és fényezésére Péterfia 48. Dr. Tóth. 745

Fiatal
hentes és mészáros segéd alkalmazást keres Cim a kiadóhivatalban 749

Egy
22 éves fiatalember alkalmazást keres vendéglőbe konyha mellé Rácz Sándor Derecske 750

Kifutó
fiu felvétetik Vimberger cipőgyárban Csapó utca 58. 761

Házmester
megbizható rendes felvétetik. Arany János utca 20, emelet. Értekezhetni délután.

Ugynököt
füszerüzletekben bevezetettet és diótörő leányok felvételnek. Csapó 33, cukorkaüzletben. 3683

Magyar-német
gyors- és gépirót keres ezonnali belépésre részvénytársaság. Ajánlatokat eddigi munkakör és fizetési igény megjelölésével „Törekvő" jeligére a Független Ujság kiadóhivatalába kéretnek 3681

Szolid
leányt fodrásztanulónak felveszek. Kékedy Király u. 5 3645 1

Tanulóleányok
nőiruha varrodába felvétetnek. — Singerné, Szív u. 4 3664

Házme terpár
gyermektelen, lakásért november 15-re felvétetik Arany János utca 23. 3644 1

Nagyobb
kifutófiu felvétetik a „Kossuth" gyógyszertárban, Piac 26. 3663

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik, Miklós u. 11. 3660

Egy
jó csizmadiasegéd bokszmunkára felvétetik. Hadházi utca 5. Szilágyi 3662

Keresek
azonnali belépésre — ügyes kiszolgálóleányt Svájci tejivóba. Jelentkezni Arany János u. 23. keresztépület, d. u. fél 1 től fél 2-ig. 3656-1

Magános
bejárónőt felveszek ki kitelni tud, — Ferenc József ut 28/b. I. 5. ajtó 722

Hajduszováti
Hangya Szövetkezet
keres fióküzlete részére egy feltétlen megbizható, keresztény kaucióképes üzletvezetőt. Iparképes pékmesterek előnyben. — Ajánlatok fenti Szövetkezethez kéretnek. 1334

Fodrészsegéd
jómunkás felvétetik. — Hatvan utca 41. 1333

Keresek
jól beszelő német leányt 8 éves leánykám mellé pusztára. — Bizonyitvánnyal jelentkezni lehet Király-u. 9. délután 4—5-ig. 718

Szülészeti
klinikára takaritónő felvételetik. Jelentkezni a szülészeti klinikai irodán. 1328

Leányokat
diótörére és ügynököt füszerüzletben bevezezettet felvesznek Csapó utca 33. déligyümölcs üzletben. 760

Házmester
háztartásbeli segitsével azonnal felveszünk délután Arany János-utca 20. emelet. 871

Cipészsegéd
hétszámos és egy tanuló felvétetik. Rákóci utca 71. Fábián. 767

Jó
bizonyitvánnyal fiatal bejárónő felvétetik. — Zöldfa-utca 2. szám. Özv. Gaál Istvánné. 1302

Bejárólány
kerestetik Rákóczi u. 14 1295

Hajduszováti Hangya szövetkezet keres egy feltétlen megbizható, keresztény iparképes pékeit, kiugy a kenyér, valamint a fehéráru sütésben teljes jártassággal bir. Ajánlatok a fenti szövetkezethez kéretnek. 1296

Egy
könyvelést, levelezést vállal még Balázs Andor Darabos 27 3474

Jó
bizonyitvánnyal fiatal bejárónő felvétetik. — Zöldfa utca 2. 1302

Mindenes
bejárónőt keresek jó bizonyitvánnyal ref. Püsp. palota I. 38 1298

16 éves
fiu, 4 gimnáziumi végzettséggel, szorgalmas, solid, jó magaviseletü ajánlkozik bármilyen állásba, elmenne kifutónak is Ajánlatot a Hajduföldhöz kérünk.

VÉTEL

Szalmát
veszek minden menynyiségben helyszinen is. Jelentkezni Tejgazdaság Szegényházzal szemben özv. Bleuerné 789

Zongorát
veszek készpénzért. — Schmidt zongoraraktár 3627

Betegtolókocsit
keresek megvételre. Cim a kiadóban. 730

Hirdetés
A debreceni egyetemi klinika gazdasági hivatal nagyobb mennyiségben megvételre keres babot, borsót és lencsét. Ajánlat teendő az élelmezési irodának Nagyerdő, klinikai telep Egyetemi gazdasági hivatal. 1328

AJÁNLAT

Kitünő
saját termésü ujlétai ó és ujboraimnak literje 1 pengő. Darabos u. 20. 3678 1

Fajlibák
nagytestüek, jó tojók, feles tartásra kiadók. Rényi, Miklós utca 4. 3655

Uj libásüzlet
1 én megnyilt Hatvan u. 43. Précz Benőné friss hus állandóan kapható. 3676

Kitünő
házikoszt kapható kihordásra is. Hatvan u. 70. em, 1384

Uj varroda
szenzációs olcsó áron varrok elegáns toilettet Tanuló felvétetik Biró Berta Püspöki palota földszint 21. 3671

Kvártélyos
felvétetik. Kétmalom utca 10. hátul az udvarban. 3659-1

Paplant
varrni házhoz megyek cimet „Paplan„ jeligére a kiadóba kérem beadni 3658 1

Bérautó
üzembiztos, kényelmes megrendelhető Piac 89. Telefon 143. Balázs. 3668

Órakönyvelést
vállal iiatal tisztviselő cimet: „Perfekt könyvelő jeligére a kiadóba kérek. 3629

Jó
házikoszt kapható Szechenyi u. 6. keresztépült. Ugyanott egy szoba ellá ással kiadó 3630-1

Libaaprólék
kapható egy pengőért Schwarcnál, Halpiac 3635 1

Iskolás
leányoknak elsőrendü hajvágás 50 fillér a Karola szalonban — Werbőczy u 2. 3709

Egy
kvártélyos felvétetik Nyomtató u. 11, 822

Kimegyek
helzben bárkinek, vidékre is kárpitosmunka javitását elvégezni. Papp György kárpitos Kossuth u 67 3717

Kvártélyos
felvétetik olcsón külön szobába Vigkedvü Mihály 63 utólsó ajtó. 826

Paplant
készitek, javitok, házhoz is megyek, levél hivásra megjelenek — Paplan varroda, Hajó utca 20 726

Bélyeggyüjtők
régipénzért, éremért adok bélyeget cserébe Kémery, Böszörményi ut 22. 727

Buza
kenyérliszt 30 fillér, korpa 22 fillér, Horváth lisztraktárban, Dégenfeld tér 1. Füszeráruk, terménycikkek legolcsóbb árban. 754

Kölcsönöket
folyósit házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad. — Gazdák Bankja Kossuth és Batthyányi utca sarok. 736

Takaréktüzhelyek
készen minden árban beszerezhető, finom és egyszerü kivitelben nagyválaszték. Méliusz tér 9. Biharinál. 742

Zongora
gyakorlást engedek. — Lorántffy u. 38. 721

Jó
izletes házikoszt uriemberek részére kapható. Arany János 39. udvarban. 3633

Selymek
férfi és női szövetek minden elfogadható árban kaphatók Batthyány utca 13 alatt bent az udvarban. — Üzlet átszervezés miatt 3621

Burgonya
elsőrendü válogatott rózsa és hópehely napi áron házhoz szállitva termelőnél. Piac utca 61. Tel. 4 88. 3616

Perfekt
angol és francia varrónő hézakhoz ajánlkozik napi 4 pengőért Apáthy Nóra, Klapka 44. 753

Izletes
házi ebédkoszt kapható kihordásra is. Hatvan utca 70. em. 766

Vállalok
4—5 drb. fejőstehenet téli ellátásra tej haszonért hat literesen felül tejrészt adok, cim a kiadóhivatalban. 752

Női
hajvágás legdivatosabb fazonra, urakuak olcsó kiszolgálás. Kékedy, Király u. 5. 3637

Istállótrágyáját
ingyen kihordatom. — Közölje cimét a kiadóhivatallal. 1330

Kölcsönöket
folyósit házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja Kossuth és Batthányi utca sarok. 809

Lakást
és teljes ellátást kaphat szolid urileány — Miklós utca 26. 793.

Szállást
adna uriasszony, esetleg reggelit kéf diáklánynak. Péterfia-utca 48, I. em. 3704

Kabai
országos, kirakodó és állatvásár vovember 7-én lesz megtartva. 3651

Friss
libahus P 1·80, aprólék 1 pengőért kapható Hirschnél, Smonffy 27. 3670

Egy
tisztességes férfi kvártélyt kaphat József k. herceg u. 50 1351

Gyönyörü
ebédlők, facsillárok, álló és asztali kandeláberek, Se höber ágyak magónos szekrények, ágyak, rézágyak, Wertheimszekrények, gyermekkocsik és mindenféle ingóságok a legjutányosabban, alkalmi áron, kaphatók az Ingóságközvetitőnél 709

Paplant
készitek, javitok, házhoz megyek, levélhivásra megjelenek. Paplanvarroda, Hajó u. 20. 569

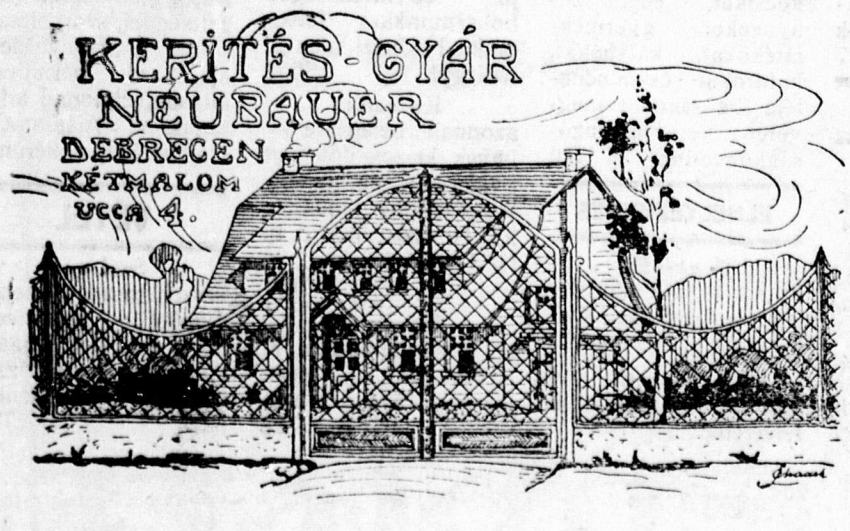

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitünő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Angol és francia
nyelvoktatás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társa gás utján tanitanak (háznál is). Dr Fejes nyelviskola, József kir. h. utca 12 3606

40 darab
heverő marhát, esetleg 400 drb heverő birkát teleltetésre elvállalok. Bővebben Hajduszoboszlón, Nádudvari ut 115. alatt 1235

Hazai szén
szagtalan, teljesen el ég 3 P 40 f. hazaszállitva — Schwartz, Agárdi utca 6 Telefon 12 04 3602

Zongora
órákat ad régi praxissal biró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgáztat. Magyar nótákat is tanit nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

Legényszobába,
vagy szalonba való szép garnitura eladó. Hatvan u. 1. sz., II. 32. 1297

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes **Berentei szén**, mely a borsodi szenek között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállitva is. Csapó u. 28. Telefon 4—49.

INGATLAN

Eladó házak
Veres utca 6 szoba 24000 P, Eötvös u 5 szoba 17.000 Pengő Gyöngyvirág utca 5 szoba 8000 P. Eötvös 16 Papp 778

Eladó
ujonnan épült családi ház azonnal beköltözhető, értekezhetni Homok utca 61 619

Kiadó
Ondódon Vedresdülő iskolánál 19 hold föld tanyával, 9 hold vetéssel Értekezni Agárdi u 13 758

Eladó
egy házhely Mester utcai sorompónál. — Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca 734

Eladó
egy szobás ház 30 évig adómentes Zrinyi utca 6 sz. 732

Eladó
uj ház Bihari telepen 30 évre adómentes — gazdálkodónak alkalmas két szobás nyitott verendával, mellékhelyiségekhel, beton kuttal. — Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca. 733

Szoba
konyha, gyümölcsöskerttel Boldogkertben kiadó, értekezni Hunyadi u, 12. 792

Csokonai
utca 7. számu uj modern családi ház leadó 825

Családi sarokház
modern 5 szőba, fürdőszoba, tágas mellékhelyiségek, parketta, gáz, villan, nagy világos pincék, további épitésre is alkalmas nagy telek, szép kert, két utcáról bejárattal eladó. — Értesitést ad ügyvédi iroda, Piac u. 49. szám. 3701

Eladó
Csapókert, Sámsoni u. 13. sz. alatti ház, esetleg kiadó egy üzlethelyiség 2 szobás lakással. — Értekezhetni Hangya, Piac u 9.

Kétfrontu
ház eladó, minden elfogadható áron. Kedvező fizetési feltételek mellett. Homok u. 132. szám és Apaffy utca 119. szám. Külön is eladó. Értekezni lehet Teleki utcs 40. szám alatt. 1337

Egy
ház eladó. Két szoba, konyha, előszoba speiz, jó kerthelyiséggel és udvar Sámsoni ut mellett, Szeder utca 6. 815

Eladó
ház közel a monostorpályi uton, Lengyel-Kabar u. 7. hizlalóval szemben. 805

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző
Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztositási irodája Debrecen, Füvészkert-utca 16.
(Saját ház.)
Telefon: 14—98.

Eladó házak:
Központban emeletes, üzletes ház,
Simonyi-uti villa,
Nagy pékséggel, füszerüzettel biró többlakásos ház,
Poroszlay-uton hatszobás villa,
Méliusz-téren nagy családi ház,
Szent Anna-utca 54.,
Vigkedvü Mihály-u. 16.
Eötvös utca 70.
Széchényi-ut 5.
Böszörményi 22. sz.
Libakert-utca 12/b.
Szegfü 10.
Erőss Lajos 3.
Andrássy-ut 2.
Csapó 81.
Jókai 12.
Csonka 9.
Homok 7, 81 és 117.
Széchényi-ut 30.
Leány 4.
Wesselényi 93.
Temető 24.
Létai-ut 1/f.
Szabó Kálmán 41 és 47.
Lehel 19 és 21.
Apaffy 30.
Rakovszky-utcán öt-lakásos ház,
Virág 42.
Lahner 27.
Rother 10 és 2. C.
Vendég 79.
Gilányi 19.
Rázsó Gyula 1 és 4.
Szeremley 18.
Thuri András 33.
Töhötöm 6.
Onossay 23.
Gr. Tisza István 10.
Késes 76.
Tordai Gábor 7.
Gróf Leiningen 6.
Árpád-téri ház.
Nyu 15 21 és 94.
Dévei 1., 4, 11-a, 21
Jerikó 33.
István ut 31-b, 34 és 14.
Sinai Miklós 42.
Budai Ézsaiás 14 és 15.
Kerekes Géza 23.
Klapka 38.
Aczél 2.
Beke 24.
Német 33.
Epreskert 17.
Keresztesi 20 és 28.
Lónyai 10.
Király Ferenc 7.
Fenyőfa 17.
Kis Áron 21.
Puskás telep 56.
Csalogány 5. és 8.

Vidéki házak:
Nyiregyházán.
Hajduszoboszlón,
Pestszentlőrincen,
Alsójózsán,

Házhelyek:
Erdősoron, Poroszlay-uton,
Kinizsi-utcán,
Homokkertben,
Diófa-utcán,
Rigó-utcán,
Dévai-utcán,
Rázsó Gyula-utcán,
Létai-utcán,

Szőllők:
Bocskayban,
Martinkán,
Boldogkertben,
Kinizsi-utcán,
Köntöskertben,
Alsójózsán.

Földek:
Szatmárcsekében 350 magyar holdas birtok,
Kisujszálláson 45 magyar hold,
Máriapócson 80,
Penészleken 59,
Nyirmihálydiban 31,
Bánkon 33 és 21 holdas
Ujlétán 47,
Város alatt 8,
Bellegelőn 2,
Létai uton 4,
Miskolc mellett 30 hold.

Földbérlet:
Kondoros mellett 41,
Bánkon 33 hold.

Üzlet:
Tüzifatelep házzal.

Lakások:
2—7 szobásak a városban és kertekben.

Parcellázásra
ingatlanokat és azok értékesitését elvállalom.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Pénzkölcsönt
ajánlok előnyös feltételek mellett.

Biztositások
irodám utján a legelőnyösebben köthetők.

DIENES IRODA,
Füvészkert-utca 16.

Eladó
föld Debrecentől 13 kilométernyire 54 hold épületekkel, 2 holdas szőlővel Hajdubagosi határban, tanyaszám 15. Csikos Albert 729

Eladó
Csapókert Aponnyi u. 42 és Bátori utca 41 szám alatt egy—egy házhely. Sámsoni kövesut közelébe. Értekezni Nagy Pál utca 11 Péterfiai temetőnél 798

Eladó
ház Dévay utca 17 sz. Értekezni lehet hétfőn ugyanott 791

Borsodban
szép sik 1000 holdas birtok bérlet azonnal átadó. 200 holdas prima sik birtok szép tanyával eladó. Megbizott Nádasey Miskolc Széchenyi 18.

Jó
családiház, jó melléképületekkel nagy kerttel sürgősen eladó jóvá tozás végett. Megvétel esetén azonnal beköltözhető. Már egy szoba üresen áll Kurucz u. 22 3720

Eladó
ujtelepi hás beköltözhető 2 szobás konyhás lakással. Értekezhetni Erzsébet utca 33. 1342

Eladó
a Wolaffka telep legszebb helyén 1 drb házhely. Értekezni Erzsébet utca 33. 1341

Tizenkettő
holdas fekete homokot veszek tanyával városhoz közel. Ingatlaniroda Kossuth utca 16 818

Eladó
ház 640 □ öl szőlővel. Csapókert, Magyar utca 21 szám. Értekezni ugyanott. 790

István ut
37. sz. családiház eladó nagy gyümölcsössel. 1354

Eladó ház
Postakert Gyár utca 6 b Értekezni lehet ugyanott a háztulajdonossal első ajtó. 796

Eladó ház
2 szobás konyha, kamara, lakó nincs Honvédtemető u. 17 1344

Hatvan utc i kert
Gyepüsor 34 számu szőlő gyümölcsössel, szép cserepes épület, két szoba, előszoba nyári külön konyha, nagy borház prés. — szőlődaráló, permetező 25 hektóhoz hordó, sürgősen eladó Megtudható Kazinczi u 4 szám Levi Benjámin 3526

Széchenyi ut
21. számu nagy telek uri lakkal, melléképületekkel, u. m.: istálló, góré, félszer, ólak, melegház, kerti vizvezeték, zöldséges és gyümölcsös kert, felparcellázva is eladó.

Hajduszoboszlón
Rákóczy-ut 5. alatt kettős pékkemence lakással, üzlettel, a forrás előtt 20 szobás szálloda, vendéglő kiadó szanatóriumnak. 707

Eladó
Erzsébet-utca 12. számu ház, ugyanott kiadó egy szoboa, konyha azonnal. 690

Erős
fuvaros szekerek jutányosan eladó. Bihari utca 9. 802

Zongora
eladó Eötvös utca 15. Megtekinthető d. e. 10—3-ig. 771

Alkalmi vétel!
6 szilszkin, 1 perzsián börök, 1 szilszkin sapka, 1 boa, Megtekinthető Hatvan utca 13. Házmester mellett. 1345

Eladó
45 hold tanyásbirtok 300 élőfával Guti lógernél. Méliusztér 14. 797

Egy
prima asztalos szerszám jutányosan eladó. Bihari utca 9. 801

Fagerendák,
uj bor, cselédágy, vaskonyha, nőikabát eladó. Hatvan utca 4. szám. 816

A KÜLFÖLD HUMORA

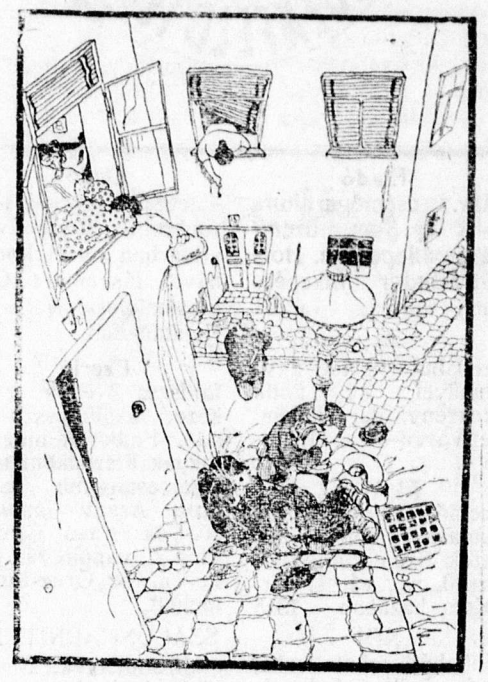

„Nincs talán igazam, hogy utálom a vizet."

„Muskete"

ELADÁS

Eladó
jól kijátszott hegedü, férfi télikabát. Bercsényi utca 59. szám. 770

Szivó-nyomó
kutszivattyu villanymotorral eladó. Varga utca 23. 812

Eladó
3 hl. szilvamoslék. Károly Ferenc József ut 52. 774

Csutka
és nád van eladó. Kar utca 20. 775

Férfi,
női fekete téli kabát 38-as uj cipők jutányosan eladók. Kazinczi 2. 779

Vaságyak,
sodronnyal olcsón eladók. Piac utca 44., földszint balra. 781

Féderes
talyiga, jó karban, szerszámmal, esetleg lóval is jutányosan eladó. Eötvös utca 35. 785

3½ és 4 HP
lokomobil, 8 HP cséplőgarniturák, 2 és 4 évi fizetésre, elevator, 4 személyes autó eladók, utóbbi cserélhető. Külsővásártér 5. a. 784

Szeneskályha
jó karban eladó. Szávay utca 6. 1330

Nagyobb
petroleum függőlámpa eladó. Tompa Mihály u. 5., szemben a cukorgyárral. 3679

Eladó
káposztáshordó 3 drb literje 6 fillér. Varga utca 45. 1326

Török
és angol begyes galambok eladók. Homok utca 136. 1338

Fürdőkád,
füthető, alig használt, jó karban, eladó. Ujkert, Lehel utca 45. 1331

Természettudományi könyvek
olcsón még kaphatók. Batthyányi utca 10., trafik. 794

Egy
nagy Singer varrógép olcsón eladó. Magos utca 14. 813

Kosztümök
nagy alakra, kalapok, káposztáshordó stróffal eladó. Széchenyi ut 15., emelet. 3714

Hegedü
feles, jól kijátszott, harminc pengőért eladó. Darabos-utca 14. Szigetiék. 3710—1

Üzemben
levő szivó-nyomó kut eladó. Péterfia 71. 3705—1

Ajtó,
ablak, 2 darab szárnyas ajtó, 4 darab ablak és egy tengeri daráló olcsón eladó. Vörösmarti 18. 831

Eladó
4 darab beüvegezett ablak, külső, belső 90 cm. széles, 8 méter magas és ajtófél Füvészkert-utca 9. sz. 834

Egy
cselédkönyv elveszett özvegy Kacsori Istvánné névre, a becsületes megtaláló adja be a rendőrségre. 833

Használt
szalongarnitura vitrinnel olcsón eladó. Simonffy utca 13., földszint. Müller. 3699

Zongora
olcsón eladó. Nyugoti utca 50. szám, fémipari iskola közelében. 1349

Uzleti portálé
vasredőnnyel, ajtóval, üvegezve, kettő darab eladó. Csapó utca 41., házmesternél. 1350

Eladó
egészen uj pedálos cimbalom. — Tanitást vállalok. Teleki u. 75. 3706—1

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzászi regulátorok

Irta: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdufőld" eredeti forditása)

(15)

Brown eközben üdvözölte azokat, akikkel rövid itt-tartózkodása alatt megismerkedett, majd velük együtt betért a házba, ahol a kis négerlány buzgón szorgoskodott, hogy kukoricakenyeret és disznóhust süssön a nem várt vendégeknek.

„És maga? Brown? — fordult most Heatchott a fiatal emberhez, — magának sincsen kedve karját és szemét a jó ügy részére felajánlani? Nem lehetünk elegen, akiknek, ellenünkben még a törvénnyel is, be kell biznyitanunk, mennyire komoly dolog ez számunkra."

„Kérem, tekintsen el az én közreműködésemtől, — felelte Brown, — először is csak futólagos látogató vagyok ezen a vidéken, és az erdő, valamint az országrész viszonyaival alig ismerős; amellett azt is meg kell őszintén vallanom hogy semmi örömöm sem telik a regulátorok biráskodásában, ami gyakran garázdálkodássá fajul."

„Sir! — mondotta a Kentucky-beli némi ingerültséggel, — Ön bizonyára megengedi nekünk, hogy mi tudjuk legjobban, hol szorit bennünket a csizma?"

„Természetesen, természtesen, — válaszolt barátságosan Brown, — eszemágában sincs itélkezni a dolog fölött, azomban a magam részéről ugy cselekszem, amint azt helyesnek tartom."

„Magukkal, egyik államból a másikba surranó urakkal soha sem tudhatja az ember, hányadán van, — mondotta Heatchott, barátságosnak egyáltalán nem nevezhető pillantást vetve a fiatalemberre, — egyszer Missouriban, máskor Texasban találhatók. Mindenütt vannak barátaik és ismerőseik. Ugylehet, talán éppen a barátai iránti tapintatból nem csatlakozik a regulátorokhoz."

„Mr. Heatchott, — válaszolta Brown igen komolyan, de igen tisztességes hangon, — én nem akarom az Ön célzását megérteni, miután nem érezhetem találva magamat. Ami pedig az én viselkedésemet egyik államból a másikba való utazásaimat illeti, azokért senkinek nem tartozom felelősséggel, csak magamnak".

Eközben a többi farmerek is belevegyültek a beszélgetésbe s nem engedték, hogy Heatchott valami olyant mondjon, ami sértené a fiatalember érzelmeit, akit rövid itt-tartózkodása alatt is megkedveltek, míg vezérüket inkább félték, mint tisztelték.

„Tessék gentleman, tessék, — kiáltotta Roberts a nyitott ajtóból, — vegyék szivesen azt a csekélységet, amit hamarjában készittettem, hogy ne kelljen ebédig várniok. Tehát foglaljanak helyet — s ki-ki segitsen magán".

Az emberek nem kérették másodszor magukat, hanem miután a ház asszonyait köszöntötték, minden további teketóriázás nélkül, fegyvereiket le sem rakva, a gazdagon teritett asztalhoz ültek. Éppen hozzá akartak látni az evéshez, mikor Rowson, aki eddig mrs. Roberts mellett a tüzhelynél állott, odalépett, s kezeit összekulcsolva belekezdett egy asztali imába.

A farmerek, részben maguk is methodisták lévén, vagy mert tisztelték a vendéglátó ház szokásait, letették a késüket és áhitatosan néztek üres tányérukra. Csupán Heatchott vetett bosszus pillantást a prédikátorra, aki azomban azt egyáltalán nem látszott észrevenni és nem zavartatta magát kötelességének, — mint ahogy ő nevezte, — teljesitésében.

Ha a hölgyek nincsenek jelen, a durva ember haragja bizonyára kitör, igy azomban visszafojtotta, vagy legalább is megfelelőbb alkalomra tartogatta azt, azomban étkezését igy is megkezdte, mielőtt az imádkozó kimondta az Ámen. Hogy ez a viselkedés mrs. Roberts-t a legmélyebben megsértette, azt emliteni is felesleges. Igen elkeseredett hangulatban foglalt helyet egy hintaszéken, „durva, bünös emberekről" mormogva valamit, ami azomban csak a Rowson füléig jutott el, aki ismét melléje állott és sóhajtva intett igenlőleg fejével.

„Mrs. Roberts, maga biztosan nem tart egy korty whiskyt a házánál? — kérdezte egy kis idő mulva Heatchott, száját bőr vadászinge ujjába törülve, — odaát Bowittnál olyan átkozott erős holmit ittunk, hogy az embernek majd kiégeti a bélit."

„Én nálam nincsen whisky, — válaszolt a kérdéstől ismét felindult mrs. Roberts, — és mrs. Bowitt is jobban tenné, ha nem türne ilyen italt a házában."

„Ezt mondtam én is, — nevetett Heatchott, aki vagy nem értette, vagy nem akarta érteni az öreg hölgy szavait, — az ilyesmi valóban szégyen, amikor a Petit-Jeanne-i szatócsoknál egy dollárért gallonjával lehet kapni a világ legjobb főzetét — igazi Monongahelát."

„Mr. Heatchott beláthatná, — szólt közbe szeliden Rowson, — hogy mrs. Roberts füleinek nem éppen kellemes társalgási téma a whisky."

„Mr. Rowson jobban tenné, ha a maga dolgaival törődnék", — válaszolt Heatchott élesen.

„A lovaknak adtam egy kis abrakot, genlemen!" — kiáltott be az ajtón az öreg Roberts, aki Harperrel és Brown-nal most tért vissza az istálló ból.

„Köszönjük! Köszönjük!" — kiáltották Smith és Heinze, örülve, hogy ürügyük van az asztaltól felállani és a szóváltást, amely csak kellemetlenül végződhetett, félbeszakitani.

Smith egy pillanatig még visszamaradt, mikor a többiek kiléptek az ajtón s barátságosan mrs. Robertshez fordult: „Ne vegye rossz néven a durva beszédet, Madame. Erősen lovagoltunk a reggel és amint Bowittékhoz értünk, Heatchott valószinüleg valamivel többet ivott a kelleténél".

Az idős hölgy mitsem válaszolt, hanem még hevesebben hintázta magát. Rowson viszont köszönetet mondott a szomszédnak szives szavaiért, s biztositotta róla, hogy a legkevésbbé sem neheztel Heatchott-re. „Szeles fiatalember" — folytatta

Fajbaromfi,
galambok, nyulak, ketrecek, folytonégő kályha. Rézfüggőlámpa, — káposztáskád, épületfa eladó. Libakert, Szegfű utca 12. 3712—1

PARENTHESY
ingatlanokat értékesítő irodája Piac utca 63. Telefon 5—64.

Eladó házak:

Miklóson nagytelkü bérház gazdálkodóknak is.

Kandián emeletes uriház olcsón.

Tisztviselő-telepen emeletes és földszintes uriház.

Hunyadi utcán bérház.

József kir. hercegen bérhaz.

Simonyi uton nagytelkü uriház 2 külön lakással, teljes komforttal.

Andrássy uton családi ház szőlővel.

5 lakásos bérház, Vigkedvün.

Arany János utcán parkos uriház.

Böszörményi uton 600 □-öles ingatlan, lakással 16000

Széchenyi utcán családiház,

Füvészkertben — emeletes uriház.

Simonffi utcán családi uriház.

Csapó utcán óriási telkü nagy jövedelemmel.

Poroszlai ut elején villa, teljes komforttal.

Maróthy György utca kezdetén olcsó uriház.

Eladó földek:

240 holdas Nyirségben és 150 holdas.

45 holdas Fancsikán tanyával.

150 holdas Szerencs környékén.

15 hold szántó a város alatt.

4 hold prima fekete öld Ondódon.

17 hold szántó és 1·5 hold belterek — Tetétlenen.

Bérletek:

Hajdu és a környékező vármegyékben.

Eladó telkek:

Ferenc József uton 600, 800, 1200 □-öl.

Poroszlai ut elején 918 és 1800 □-öl.

Andrássy uton 300 □-öl.

Kiadó lakások:

Komlóssy uton külön villa 3 szobás lakással

Bethlen utcán 2 szobás.

Péterfián 2 ssobás.

Keresek

családi bérházakat és bérleteket. Ügyleteket gyorsan és törvényes keretek között bonyolitjuk.

Ingyenes tanácsadás.

Eladó
Máv. cséplőgarnitura 6-os és 8-as, üzemképes állapotban. Horvát Sándor Mikepécs 1261

EGY
szobabutor eladó ágynemüvel, két antik szekrény, darabonként is. Varga-utca 11., ajtó 4. 3618

ELADÓ
éneklő harci kanári madarak, megtekinthetők Szent Anna-utca 10. sz., városi bérpalota házában 1315

NŐI
télikabát, fekete ruha, férfi cipők, kalapok, sütőteknő eladó Arany János-utca 63. 3639

Eladó
üzlethelyiség, két plafonszoba előszobával, udvarban nyári konyhával, fáskamara Gólyásmalom-utca 24. — Hajduhadház. 714

Ezerjó
fajtiszta 2 éves gyökeres szőlővessző eladó. Fajborok magasfokuak literenként is a legalacsonyabb napiáron Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

SZALONGARNITURA
olajfestmények, konzul tükör jutányosan eladók Hatvan-u. 1. sz. II. 32 1319

DIÓ
eladó Erőss Lajos-u. 13. sz. 1307

OLCSÓ
ruhaszekrény és srófos káposztáshordó eladó Rákóczi-u. 65. 1322

TÉLIKABÁTOK
férfiruhák, cipők, szobanövények, könyvek, tükrök, antik butorok, uj rózsaszin crepdechine ruha eladó. Zongoragyakorlásra növendékek vállaltanak Szt. Anna-u. 34. 1320

KÁLYHA
fehér zománcu folyton égő Premier eladó Böszörményi ut 22. 728

SZALONGARNITURA
antik, rokokó eladó Hatvan-u. 1. sz. II 32

Jó
családi ház, jó melléképületekkel, nagy kerttel sürgősen eladó. Vétel esetén beköltözhető. Kuruc-utca 12. 3576

Ideal
folytonégő kályha eladó. Megtekinthető a déli órákban, Török Bálint-utca 10. 7261

Rövid
zongora eladó vagy becserélhető. — Rakovszky zongorakészitő, Vigkedvü Mihály utca 35. 717

HANGVERSENY
zongora eladó Eötvös 15. Megtekinthető 10—3-ig. 1305

Eladó
ujonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető. — Értekezhetni: Homok utca 61. 548

Erős
vasajtó és káposztás hordá van eladó. Eötvös u. 64. 685

VEGYES

A földigénylő
mezőgazdasági munkásokat kérem, e hó hó 4-én délután két órakor saját érdekükben Csapó utcán, a Ricóné vendéglőben, lehetőleg pontosan meg jelenni. A földügyben kell tárgyalni a fizetésre vonatkozólag. — Bodnár Sándor 3697

Müköszörüldémet
Széchenyi utca 1. sz. alá helyeztem Bartha, müköszörüs 3698

Elveszett
Hatvan utcától a szinházig egy lorgnett, — megtaláló Hatvan u. 48 szám alatt jutalomban részesül.

Elveszett
egy angol settler vizsla „Miss“ nevü fehér sárga füllel. — Meptaláló jutalomban részesül. Teleki 28. 1353

Elvesztettem
egy tervrajzot, kérvényt egy határozatot. Kérem a becsületes megtalálót a rendőrségen beszolgáltatni. 804

Farkaskutya
kölyök elveszett, sötét barnás szinü. Megtaláló jutalomban részesül. István utc 37 alatt 1356

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA
Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.
Telefon: 5—64. INGYENES TANÁCSADÁS Piac-utca 63. sz.

jóakaratu mosolygással, — „aki bizonyára maga sem gondolja olyan gonoszul, mint ahogy a látszat mutatja“.

„Engem viszont nagyon le fog kötelezni, ha házamat többé nem tiszteli meg jelenlétével, — tört ki végre mrs. Roberts, — én a gyermekemet istenfélelemben nevelem és sem azt nem türöm, hogy az én falaim között rossz példát lásson...“

„De Mama!“ — kérte Marion.

„Még kevésbbé, — folytatta a koros hölgy, nem engedvén félbeszakittatni magát, — hogy kegyes férfiakat, akik az Ur igéjét hirdetik, az én fedelem alatt sértegessék — mondja ezt meg mr. Heatchottnak“. Ezzel ujra hintázni kezdett, oly hévvel, mintha azt akarná kipróbálni, meddig nem borul fel a hintaszék.

Smith, aki csendes és békeszerető ember, azonkivül maga is methódista volt, teljesen egyetértett mindazzal, amit mrs. Roberts mondott s éppen ezért hallgatva kifordult az ajtón. Ott ültek künn a többiek székeken, fatörzseken és teknőkön és arról beszéltek, ami legjobban érdekelte most őket, a mindinkább elharapódzó lókötésekről.

„A bitangoknak orgazdája kell, hogy legyen itt a countyban, különben megfoghatatlan volna, miképp tudnak bennünket mindig félrevezetni“ — mondotta Mullins.

„És hova viszik a lopott lovakat, az is talány előttem, — kiáltotta Roberts, — a ló nem madár, hogy a föld felett nyomok nélkül szálljon el!“

„Csak türelem, — bizonykodott Heatchott, — csak türelem, megcsipjük mi még a fickókat, amikor legkevésbbé várják. De akkor átkozott legyek, ha a kutyák egyikét is megajándékozom az életével. Gézenguzság volt már az is, hogy a tavaly felfüggesztették Arkanzászban a lótolvajok halálbüntetését. Ez azt jelenti világos szavakkal, segitsetek magatokon, ahogy tudtok, — mi már nem akarunk segiteni.“

„Hiába, lóért emberéletet venni el, mégis csak tulkemény dolog“, — vetette közbe Brown.

„Kemény? Az ördögbe! — kiáltotta Heatchott, hatalmas vadászkését a fatörzs kérgébe döfve, amelyen ült, — aki ellopja a lovam, énmagamnak egy részét lopja el. — Most adtam el hármat és a pénzt magamnál hordozom, — ez ugyszólván az egész vagyonom, amivel berendezkedni akarok. — Aki ellopta volna a lovamat, az egész jövendő életem terveit tette volna tönkre, ez pedig rosszabb, mintha halomra lőnek. — Nem, halál a gazokra! Csak lássák, hogy komoly a dolog, mindjárt itthagyják Arkanzászt, már tudniillik azok, akiket fel nem akasztottunk.“

„Ugy látszik, maga előtt nem sok egy emberélet“ — szólott közbe Brown.

„Eltalálta, — felelte Heatchott, megismételve késével az előbbi játékot.

„Akkor a maga életét sem sokra taksálhatja, — nevetett Harper, — ha ilyen gézenguzokkal szemben veti mérlegbe.“

„Éppen elégre becsülöm, hogy kilenc coll hideg vasat kóstoltassak azzal, akiről azt tartom, hogy veszedelmes lehet reám nézve, — kiáltott Heatchott, vadul körültekintve, — ez szabad ország, ahol mnidenkinek meglehet az egyéni véleménye. De átkozott legyek, ha az enyémet nem érvényesitem akárkivel szemben. — Aha, itt van Rowson ur is, — amint annak tisztes alakját, fején kalappal, hóna alatt az imakönyvvel megpillantotta az ajtóban, — ez is egyike a csuszómászóknak, akik birkabőrben képmutatóskodnak s csak ritkán bujik ki belőlük a róka.“

Rowson a négerfiuhoz fordult s a lovát kérte; Heatchott azonban, akit felbőszitett a prédikátor semmibevevése, amivel ugy tett, mintha nem hallotta volna szavait, felugrott és fenyegetően kiáltotta: „Nos, pokol-igázó mester, talán érdemes volnék feleletre, ha nem is vagyok szegény bünösnél egyéb.“

Mielőtt azonban Rowson egy szót is válaszolhatott volna, Brown felszökött, mellen ragadta Heatchott-t s oly hatalmas lendülettel lökte vissza, hogy az keresztülbukott a fatörzseken s véresre ütötte magát. Mindnyájan megrettenve pattantak fel, velük együtt a Kentucky-beli is. Kését megmarkolva, amely mellé esett a földre, egyetlen ugrással átvetette magát a kidöntött fán és éppen támadójára akarta vetni magát, amidőn ez egy lépést sem hátrálva felhuzott kakasu terceroit szegezett reá. Heatchott, aki azt hitte, Brown fegyvertelen, puskája után kapott, azonban a többiek lefogták, egyhanguan kiáltva, hogy gyilkosságot nem engednek elkövetni.

„Hagyjatok, — orditott Heatchott, — engedjetek! Engedjetek a fickónak, — ez vért követel, — szivevérének kell folynia — átkozottak — a szemét verem ki!“

„Engedjétek el, — mondotta Brown, eltéve tercerolját s mellénye alól éppen olyan kést huzva elé, mint a Heatchotté, — engedjétek el, hadd lássuk, ki a férfi kettőnk közül.“

„Az Istenért, mr. Harper, ne türje ezt a borzalmat, — könyörgött Marion, aki halálsápadtan szaladt ki a házból és reszkető kezekkel kapaszkodott az öreg emberbe, — a gonosz Heatchott meggyilkolja.“

„Legyen nyugodt, gyermekem, — csillapitotta Harper a rimánkodót, — és mindenekelőtt térjen vissza a házba. Ez a hely nem való fiatal leánynak és ha a golyó elhagyta a csövet, senki sem tudja, merre repülhet.“

„Meg fogja ölni“ sirt a leányka.

„Kit? Az ön vőlegényét? nem. Az én öcsémmel van vitája.“

Marion zokogva rejtette arcát kendőjébe, s engedelmesen követte Rowsont, aki a házba vezette.

„Vissza! ha mondom, — orditotta Heatchott a legteljesebb dühvel, — ide a puskámat — halomra kell lőnöm a kutyát!“

„Engedjétek már, — kiáltotta most már Brown is, feilángoló harci kedvvel, — engedjétek szabadon. Éppen elég kés lóg rajta köröskörül, hogy becsületes küzdelembe merészkedjék. El innen, arkanzászi férfiak! Vagy meg akartok egy egyenlő tusát akadályozni?“

(Folytatjuk.)

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.